

Озлоблені поразками

Бойовики терористичної «ЛНР» активізувалися після втрати низки позицій у районі Бахмутської траси
» стор. 2

«За все в житті платити треба...»

Чи спроможне НАБУ збити «месер» Пасенюка
» стор. 8—9

Синє й жовте: їхнє поєднання дає нове життя!

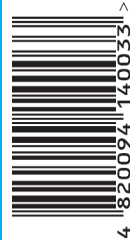

Чому Тетяна Сірочук вважає, що українська мова — це мова Шевченка, та які переклади з української збирається видавати французькою
» стор. 12

Україна молода

Четвер, 8 червня 2017 року

№ 70 (5231)

Учорашні курси НБУ:
1 \$ = 26,25 грн.
1 € = 29,55 грн.
1 рос. руб. = 0,4 грн.

Ключ до газового підземелля

Україна рекордно нарощує темпи закачування газу до ПСГ, планує вперше в історії здавати частину сховищ в оренду та робить ще одну пропозицію Європі щодо використання нашої ГТС

» стор. 6

Україна, яка має величезні невикористовувані потужності для зберігання природного газу, хоче заробляти на цьому. І здавати їх в оренду шести державам.

Поспішіть передплатити «Україну молоду» на друге півріччя

» СТОР. 3

«Відтепер пам'ятник Івану Сірку стоятиме поруч із пам'ятним знаком гетьману Богдану Ружинському та скульптурою «Козак Мамай».

Микола Семенов один з авторів проекту, отаман Каховського козацького полку

БОЙОВЕ ПЕРО

На передку війни

Андрій ДЕМИДЕНКО

Я ще не знав,
Що я узятий на приціл,
Що в снайперів свої криваві квоти
І смерть стоїть за крок навпроти.
Тут інша вартість слів і вимір цін!
Почуйте, галас-патріоти.
Я потім все відчув — на дотик!

Я ще не знав,
Тут грізний статус в тишини,
Свинцеві тут оркестри й ноти,
Лежать крізь серце ті дороги.
Я ще не знав, що від війни
Немає тяжчої роботи.
Я потім все відчув — на дотик!

Я ще не знав,
Яким буває плач броні,
Як у атаки йдуть укропи —
Мої брати, мої ви роти...
Я ще не знав у тім вогні
Молитви сил, слуга піхоти.
Я потім все відчув — на дотик!

Я ще не знав,
Що буде тризна по мені —
І Україна стане перед строем,
І дощ чи сніг мене покропить.
Я ще не знав, що так люблю її!
Я сам пішов, пішов в окопи.
Я сам пішов; пішов в окопи!

ВИЩЕ НЕБА

Долетіти до орбіти

Український супутник «Либідь» планують відправити в космос у грудні 2017-го

Олена КАПНІК

Запуск першого українського супутника «Либідь» неодноразово відкладали. Реалізація проекту була під загрозою зриву через анексію Криму. Тоді українська сторона втратила залучену в проєкт наземну інфраструктуру. Цей форс-мажор Україна подолала. За два минулі роки на материковій частині створили новий центр управління польотами космічних апаратів, а також новий командно-вимірний пункт. Відтак уже наприкінці цього року телекомунікаційний супутник зможуть запустити на орбіту.

Ракета-носіє готова вже на 85%, кажуть виробники. Утім із метою забезпечення запуску влада України прийняла рішення про дофінансування проєкту. На це планують виділити ще 17 мільйонів доларів. За словами виконуючого обов'язки голови Державного космічного агентства України Юрія Радченка, дофінансування планується забезпечити не з бюджетних коштів, а шляхом здачі в оренду ресурсу супутника після його запуску. Виробники сподіваються, що супутник дозволить Україні отримати дохід у розмірі 700 млн. доларів за 5-7 років.

До слова, «Либідь» — перший український супутник зв'язку. Його створено для надання послуг регіонального та зарубіжного телерадіомовлення, безпосереднього телемовлення, надання послуг мультимедіа та інтернету, а також забезпечення передачі даних, телефонії, відеоконференцій та інтернету на основі VSAT.

Основним підрядником проєкту є канадська компанія MDA. «Інформаційні супутникові системи» — субпідрядник, який відповідає за супутникову платформу і конструкцію модуля корисного навантаження.

Контракт із канадцами підписали у 2009 році. Запуск апарату з різних причин неодноразово відкладали. Зокрема, наприкінці травня минулого року глава Державного космічного агентства України Любомир Сабадош повідомив, що запуск супутника перенесений через фінансові проблеми канадських партнерів. Також інвестори тривалий час не могли визначитися із засобами виведення супутника. ■

НА ФРОНТІ

Озлоблені поразками

Бойовики терористичної «ЛНР» активізувалися після втрати низки позицій у районі Бахмутської траси

Іван БОЙКО

Упродовж останніх днів неабияк активізувалися бойовики терористичної «ЛНР»: за даними Міноборони, саме на Луганщині впродовж минулого вівторка ворог гатив по позиціях ЗСУ з важкої артилерії і танків. Тоді як у попередні дні окупанти на цьому напрямку обмежувалися лише мінометами та гранатометами.

За словами речника Міноборони з питань АТО Андрія Лисенка, у ніч на середу бойовики «ЛНР» гатили з мінометів по Трьохізбенці та Кримському. А вже близько 10-ї ранку середи по селищу Трьохізьке ворог відкрив вогонь із мінометів, артилерії і танків.

«У районі Кримського та Новтошківського бойовики здійснили кілька потужних обстрілів зі 120-мм мінометів і потужних артилерійських

систем калібру 122 і 152 мм», — додають у штабі АТО.

Нагадаємо, що саме на Луганщині, в районі Бахмутської траси, окупанти втратили низку позицій та «опорників», через що ватажки «ЛНР» навіть скликали нараду з командирами бандформувань, на якій намагалися з'ясувати причини своїх поразок від ЗСУ.

Загалом на луганському напрямку зафіксовано 32 ворожих обстріли (21 із них — із важкого озброєння). Тоді як на донецькому напрямку — 28 обстрілів (ворог також застосовував ствольну артилерію, міномети і танкові гармати), а на маріупольському — 25.

Унаслідок обстрілів поранено вісьмох захисників України. Більшість поранених припадає саме на луганський напрямок: по двоє бійців зазнали поранень у Кримському та Но-

возванівці, ще один — у Трьохізькому.

Ще трьох воїнів поранено на донецькому напрямку: по одному в Зайцевому, Новгородському та Верхньоторецькому. ■

ДО РЕЧІ

Спеціальна моніторингова місія зафіксувала важке озброєння на території, підконтрольній бойовикам ОРЛО, яке перебувало в місцях із порушенням ліній відведення Мінських угод.

Зокрема, спостерігачі зафіксували 10 реактивних систем залпового вогню (РСЗВ; БМ-21 «Град», 122 мм) неподалік підконтрольного «ЛНР» міста Хрустальний (колишня назва — Красний Луч).

Місія ОБСЄ підтверджує жертви серед мирних мешканців з обох боків лінії розмежування внаслідок обстрілів, які мали місце на початку червня.

Ірина КИРПА

Місце для історичного монумента на Херсонщині, з історичної точки зору, вибрали абсолютно правильно, адже Іван Сірко неодноразово завойовував турецьку фортецю Іслам-Кермен, руїни якої лежать на дні Каховського водосховища. Ім'я легендарного українського військовика носить і Каховський козацький полк.

Усіх учасників проєкту створення та встановлення пам'ятника було нагороджено орденами Сірка І ступеня. Фінансування монумента славетній постаті взяли на себе представники каховської міської громади та члени козацьких організацій Херсонщини. У цілому історичний об'єкт «потягнув» на 75 тисяч гривень.

— Відкриття приурочили до свята козацької Тризни, — розповів один з авторів проєкту, отаман Каховського козацького полку Микола Семенов. — Відтепер пам'ятник Івану Сірку стоятиме поруч із пам'ятним знаком гетьману Богдану Ружинському та скульптурою «Козак Мамай».

За віковою традицією, під час Козацької Тризни на воду спустили вінок на хрестовині, як символічну пам'ять про тих, хто у різний час віддав життя за українську незалежність. Всі учасники урочистої цере-

ЩОБ ПАМ'ЯТАЛИ

Дух, що тіло рве до бою

У Каховці встановили пам'ятник відомому кошовому отаману Війська Запорозького Івану Сірку

Каховський «оберіг».

монії вшанували хвилиною мовчання пам'ять запорозьких козаків, а також мешканців міста Каховка, які загинули під час Другої світової війни та під час сучасних бойових дій у зоні АТО на Донбасі.

Освятити історичний монумент Івану Сірку прибув сам протоієрей Ка-

ховського собору Покрови Святої Богородиці отець Микола.

А вже 5 липня з набережної міста Дніпро стартує гонка на яхтах «Козацька регата пам'яті Івана Сірка», в якій візьмуть участь понад 30 крейсерських вітрильних яхт із Черкас, Запоріжжя, Одеси, Херсона

та багатьох інших міст України.

— Козацька регата відроджується завдяки ентузіазму патріотів України, — відзначає голова Української асоціації класичних яхт Ігор Яцина. — Із Дніпра шлях регати пам'яті Івана Сірка пройде через міста Запоріжжя, Енергодар, Нікополь, село Капулівка (там розташований один із монументів Івану Сірку), далі нас зустрінуть Нова Каховка, Херсон та місто Очаків, а фінішує регата наприкінці липня в Одесі. У кожному з куточків України, де зупиняться учасники регати, пройдуть спортивні, історико-культурні, екологічні та святкові заходи.

Відзначимо, що в Україні найбільш відомі пам'ятники Івану Сірку розташовані в містах Харків, Нікополь, а також у селі Торговиця (Кіровоградська область). Для мешканців України отаман Іван Сірко — це символ непереможності та вірності своїй Батьківщині, який став справжньою легендою ще за життя. ■

НОВИНИ ПЛЮС

Депутати-прогуляки зірвали засідання

Під час учорашнього рейтингового голосування у ВРУ по обіді з'ясувалося, що на робочих місцях залишилося лише 213 нардепів. «Коли в робочий час депутати відсутні в залі — це пішло стосовно тих, хто сьогодні на фронті, хто

сьогодні на робочих місцях навчає дітей, лікує. І нікому з них у голову не спадає на думку бути відсутнім на робочому місці в робочий час», — обурився спікер ВР Андрій Парубій, достроково закриваючи засідання.

Щоправда, зранку депутати таки встигли проголосувати за ра-

тифікацію третього та четвертого додаткових протоколів до Європейської конвенції про видачу правопорушників.

Авіакатастрофа у М'янмі

Військовий літак зі 116 людьми на борту зник над М'янмою, про що повідомило військово керівниц-

тва країни. За інформацією Reuters, літак здійснював внутрішній рейс: зранку він вилетів із південного берегового містечка М'ей і прямував до найбільшого міста країни Янгоні, але втратив контакт із землею за 32 км на захід від міста Девей і наразі вважається безвісти зниклим. ■

■ Є ПРОБЛЕМА

Під чию хату виносити сміття,

або Чужого нам не треба

Дар'я БАВЗАЛУК
Львів

Прилаштувати непотріб на Тернопілля

Днями у ЗМІ з'явилася інформація про те, що постійна комісія інженерного господарства, транспорту, зв'язку та житлової політики Львівської міськради погодила проект договору між КП «Львівспецкомунтранс» та ТОВ «Європейський екологічний альянс» про спільну діяльність із будівництва об'єкта для тимчасового складування твердих побутових відходів. При цьому, власне, на облаштування ділянки планують виділити 12,7 млн. грн. Водночас, як слідує з наведеної у публікації інформації, Львів упродовж року зможе безкоштовно звозити туди пресовані відходи в обсязі 200 тисяч тонн. Найцікавішим є те, що згадана ділянка, а саме полігон площею 6 га, розташована у селі Мирнолюбівка Тернопільського району.

За словами начальника Державної екологічної інспекції в Тернопільській області Едуарда Ференца, згадана земельна ділянка на праві постійного користування належить Тернопільській міській раді, і на яких підставах Львівське КП укладає угоду з фірмою — ТОВ «Європейський екологічний альянс», до кінця незрозуміло. «У 2009 році Тернопільською міською радою було розроблено робочий проект «Об'єкт тимчасового складування твердих побутових відходів із використанням технології пресування у тюки, вкриті герметичною оболонкою на території Мирнолюбівської сільської ради Тернопільського району». Даний проект отримав позитивний висновок Державної екологічної експертизи. Цю ділянку, справді, можна використовувати під складування твердих побутових відходів — потрібно лише провести деякі підготовчі роботи», — пояснює Едуард Ференц.

Нагадаємо, свого часу мер Львова Андрій Садовий звертався до голови Тернопільської ОДА Степана Барни з проханням прийняти на захоронення побутові відходи. Однак, після консультацій із представниками органів місцевого самоврядування та громадськістю Тернопільщини, Степан Барна поінформував міського голову Львова про відсутність такої можливості.

Також слід зазначити, що факти не санкціонованого завезення львівського сміття на територію Тернопільської області були неодноразово зафіксовані відповідними службами.

■ ТУРИЗМ

Зона відпочинку

У Чорнобилі відкрито перший хостел для короткострокового проживання екстремалів

Тарас ЗДОРОВИЛО

Усім любителям екстремального відпочинку нещодавно запропоновано ще одну «нішу» для підвищення адреналіну: Державне агентство України з управління зоною відчуження виступило ініціатором відкриття першого хостелу в місті Чорнобиль, на базі колишнього гуртожитку. Як зазначив голова агентства Віталій Петрук: «Вдосконалення інфраструктури зони відчуження — важливий напрямок роботи підприємств зони відчуження».

Тож основною метою відкриття хостелу з покращеними умовами є підвищення якості умов для перебування відвідувачів у зоні відчуження. Хостел «Полісся» (підпорядковується Державному спеціалізованому підприємству «Чор-

Кидай де бачиш!

На Прикарпатті перевізники знову незаконно скидають посеред доріг львівське сміття, хоча вперше «чужі» відходи тут помітили ще навесні. Зокрема, у селі Руда Рогатинського району сміття висипали посеред дороги. Частково люди самі все прибрали, проте деякі папірці на місці згарища свідчать про львівське походження вантажу.

Нещодавно аналогічний непотріб виявили неподалік села Конюшки Рогатинського району, а на початку березня багатотонна вантажівка зі сміттям загрузла посеред Бурштинського полігону.

Нагадаємо, раніше Львівська міська рада намагалася домовитися з Калущем. Проте калущани відмовили у захороненні львівських відходів.

Сміття є — проїзду нема

Львів'янам, під чийми вікнами купи сміття ростуть із кожним днем, урвався терпець. Днями жителі вулиці Книгині Ольги з восьмої ранку безперервно ходили пішохідним переходом. Таким чином вони протестували проти того, що з їхньої околиці вже майже два місяці не вивозять сміття.

До протестувальників приїхав голова Франківської районної адміністрації Тарас Гнида. Він пообіцяв, що сміття вивезуть упродовж наступних 24 годин. Незабаром після цього протестувальники розійшлися. За даними поліції, акція впройшла без інцидентів.

До подібних дій вдалися і на вулиці Варшавській. Перекриттям дороги люди вимагали прибрати сміття з вулиці Плузника (бічна Варшавської).

На четвертій годині протесту таки приїхала сміттєзбиральна техніка і почала вивозити непотріб. Представників влади протестувальники так і не дочекались.

Хто відповідатиме? Новий посадовець

Днями, відповідно до розпорядження мера Львова Андрія Садового, у місті з'явився новий директор департаменту з питань поводження з ТПВ (тверді побутові відходи). — Авт.) — Іван Рудницький.

Рішення про створення департаменту з питань поводження з ТПВ було ухвалено ще 6 квітня на сесії Львівської міськради. У складі департаменту буде управління оперативного поводження з твердими побутовими відходами та управління розвитку системного поводження з відходами.

Також у підпорядкуванні департаменту буде ЛКП «Збиранка» та ЛКП «Львівспецкомунтранс».

нобильський спецкомбінат») розташований за адресою: вулиця Кірова, 34в. Він розрахований на 100 «туристів» (для короткострокового проживання відвідувачів зони відчуження): є плазмовий телевизор, душева кабіна, туалет, зручні меблі у кожному одно- чи двомісному номері, безплатний інтернет тощо.

Нагадаємо, що вибух четвертого реактора ЧАЕС спричинив непоправну трагедію 31 рік тому — радіоактивні елементи ще десятиліттями нагадуватимуть про себе на значній частині Земної кулі, а особливо в Україні. Відтоді територію зони відчуження розділили на дві частини: десятикілометрова зона навколо атомної станції отримала статус району спеціального промислового використання, а решта землі в межах 30 кілометрів — заповідника. ■

■ МУЗЕЙНИЙ ПРОВУЛОК

Українська історія бункера Больцано

На Тернопільщині з'явився незвичайний туристичний об'єкт

На фото — бункер Больцано.

Фото зі сторінки Юрія Ништи у «Фейсбуці».

Світлана МИЧКО

Не один рік група тернопільських ентузіастів на чолі з істориком Сергієм Ткачовим докладала зусиль для того, аби наполовину врослий у землю закинутий лісовий бункер став єдиним свого роду в Україні фортом-музеєм. Ідеться про легендарний бункер 132-ї піхотної бригади Больцано (ім'я її командира) часів Першої світової війни, що був важливим оборонним пунктом австрійської армії та Українських січових стрільців. Розташований він біля села Бурканів Тербовлянського району, неподалік славнозвісного паломницького Марійського духовного центру УГКЦ у Зарваниці, тож має стати одним із цікавих туристичних об'єктів. Також силами місцевої влади, зокрема Тербовлянської райдержадміністрації, яка активно долучилася до ре-

ставрації бункера, тут планують створити базовий обласний табір для військово-патріотичного вишколу молоді.

За словами ініціатора створення форту-музею Сергія Ткачова, так добре збережених аналогічних об'єктів, пов'язаних із діяльністю легіону Українських січових стрільців, в Україні немає. Понад сто років тому його збудували для того, аби створити так званий Бурканівський укріпрайон на правому березі річки Стрипи. З воєнними подіями в цій місцевості, до речі, пов'язані й імена сина Івана Франка Петра, автора слів відомих стрілецьких пісень Романа Купчинського та першої українки, яка здобула офіцерське звання і срібну медаль «За хоробрість», Софії Галечко. Про ці та багато інших цікавих історичних фактів розповідають документи та фотоматеріали, зібрані у незвичайному музеї. ■

■ ПЕРЕДПЛАТА-2017

Інтернет для всіх — газета для обраних

Передплату на «Україну молоду» на друге півріччя продовжено до 21 червня

«Україну молоду» у своїх відгуках і читачі — як зі столиці, так і з глибинки, — і колеги-журналісти оцінюють як головну національну газету держави. Редакція «УМ» і надалі намагатиметься бути гідною такої високої оцінки і вашої уваги, шановні читачі.

Якщо хто з вас, шановні читачі, не встиг передплатити газету на цей рік або не продовжив передплату на наступні місяці, це можна зробити до 21 червня, і ви отримуватимете «Україну молоду» з 1 липня.

Оформити передплату можна у відділеннях поштового зв'язку, в операційних залах поштамтів, у пунктах приймання передплати, на сайті ДП «Преса» www.presa.ua.

До наших постійних читачів ми традиційно звертаємося: якщо ви багато років передплатуєте «Україну молоду» — порадьте передплату і своїм родичам, друзям, сусідам, знайомим.

Передплатна вартість «України молоді» на 2017 рік:

на місяць — 54 грн. 13 коп.,
на квартал — 162 грн. 39 коп.,
до кінця року — 324 грн. 78 коп.
Передплатний індекс — 60970

Для організацій, юридичних осіб:
на місяць — 74 грн. 13 коп.,
на квартал — 222 грн. 39 коп.,
до кінця року — 444 грн. 78 коп.
Передплатний індекс — 01555

П'ятничний номер:
на місяць — 19 грн. 30 коп.,
на квартал — 57 грн. 90 коп.,
до кінця року — 115 грн. 80 коп.
Передплатний індекс — 49497

«Укрпошта» додатково за саму процедуру оформлення передплати бере: на місяць — 95 коп., на квартал — 2 грн. 15 коп., на півріччя — 2 грн. 60 коп., на рік — 4 грн. 00 коп.

«Нинішня медицина далека від ідеалу. Але те, що нас чекає, — набагато гірше буде».
Едуард Техов, блогер

■ ВИХІД Є

На здоров'ї не економлять

Якою має бути увага держави до медицини

Галина ПЕЧЕРИЦЯ

Справжня медична реформа — це якісні та доступні медичні послуги, а не механічне скорочення кількості лікарень та медпрацівників, переконаний лідер Радикальної партії Олег Ляшко.

Політик приділяє неабияку увагу проблемам медицини. Так, днями за сприяння Радикальної партії Одеська обласна лікарня отримала 8 мільйонів гривень з держбюджету на оновлення обладнання та ремонт приміщення. Сертифікат на цю суму вручив керівнику медзакладу особисто Олег Ляшко, перебуваючи з робочим візитом в Одесі.

«Два місяці тому у вашій лікарні був мій колега, народний депутат від Радикальної партії Василь Амелченко. Він спілкувався із лікарями, які й розповіли про проблеми медзакладу. Після цієї зустрічі ми звернулися до Кабміну і добилися виділення 8 мільйонів гривень з державного бюджету на придбання нової обладнання та початок ремонту», — повідомив політик.

Олег Ляшко переконаний: щоб бути конкурентоспроможними у світі, ми маємо вкладати кошти у медицину та освіту. Саме тому РПЛ добилася відновлення програми безплатних ліків для хронічно хворих, наразі добивається безплатних медоглядів для українців.

«Важливо, щоб кожна людина отримувала належну допомогу. Для цього потрібне сучасне устаткування, маши-

Олег Ляшко добивається підвищення зарплат для лікарів.

на «швидкої», яка нормально доведе, і хороша дорога, щоб швидко доїхати. Ми будемо працювати, щоб усе це було в Україні», — наголосив народний депутат.

Водночас, урядовий проект медичної реформи, так само, як і пенсійної, Ляшко розкритикував. На його переконання, запропоновані зміни переслідують єдину мету — зменшити чисельність українців, які мають право на отримання

медичних послуг та пенсій.

«Що це за медична реформа, коли, наприклад, у Рівненській області створюють три госпітальні округи, і людина повинна їхати за 200 км до обласного центру, щоб отримати допомогу чи народжувати дитину? Ця медична реформа, як і пенсійна, покликана лише збалансувати видатки держбюджету за рахунок українців, обмеживши їхнє право

на отримання допомоги. Безумовно, ми цього підтримувати не можемо. Так само ми проти пенсійної реформи від уряду. Сьогодні достатньо 15 років трудового стажу, і людина може вийти на пенсію у 60 років. Влада ж пропонує збільшити трудовий стаж до 35 років. Це означає, що мільйони людей просто не зможуть отримати пенсію, бо в них не буде достатнього трудового стажу», — наголосив Ляшко.

Політик переконаний: у результаті проведення реальних медичної та пенсійної реформ українці мають отримати якісні медпослуги та достойні пенсії.

«Замість того, щоб збільшувати пенсії, влада хоче підняти пенсійний вік. Натомість команда Радикальної партії хоче, щоб українці отримували нормальні пенсії. Для цього потрібно збільшувати зарплати. Ми переконані, що пенсії не зростуть, якщо влада буде піднімати пенсійний вік і збільшувати трудовий стаж, а зарплати залишаться копійчані. Сьогодні чотири мільйони людей в Україні отримують мінімальну зарплату. Вони і пенсію отримуватимуть таку саму — мінімальну, адже пенсії формуються за рахунок внесків до Пенсійного фонду», — зазначив лідер РПЛ.

За словами народного депутата, гроші на підвищення пенсій у держбюджеті є.

«Щоб підняти пенсії, немає потреби чекати до жовтня, як зараз влада обманює народ. Внаслідок нашої боротьби за збільшення мінімальної зарплати, перевищення доходів Пенсійного фонду нині складає більше 10 мільярдів гривень. Ось можливість підняти пенсії вже зараз — осучаснювати їх, перерахувати пенсії для людей з великим трудовим стажем та збільшувати соціальні пенсії, які сьогодні становлять 947 гривень», — підсумував Ляшко. ■

Наталія ЛЕБІДЬ

■ ТЕНДЕНЦІЇ

Війна скасовується

Без огляду на ймовірні коаліційні союзи дострокові вибори не варто навіть і затівати. Опозиційний блок, швидше за все, захоче працювати в тандемі з партією Рабиновича «За життя» — принаймні ідеологічно та ментально ці дві політсили є близькими. Проте для заснування більшості їхніх «багнетів» замало.

Радикальна партія Ляшка та «Батьківщина», маючи на чолі лідерів, котрі збираються позмагатися за президентське крісло, навряд чи підуть на рейтингові втрати, приєднуючись до сумнівних спілок. Що стосується гурту правих сил, то на їх проходження до парламенту сподіватися все ж не варто — найбільше затребуваною зараз є ліберальна тематика з ухилом у соцзахист. Отже, варіантів лишається небагато.

Непоганим «шмат» парламентських крісел, за даними соціологів, може припасти на частку Блоку Порошенка, котрий, на відміну від «Батьківщини», майже напевне шукатиме собі союзників серед тих політгравців, котрі вже вступали з ним у спілку. Це може бути й «Самопоміч», котра останнім часом дрейфує в бік покинутої нею коаліції. Це може бути також і «Народний фронт».

Ясність із приводу планів останнього вносить депутатка «НФ» Вікторія Сюмар, котра дала чимале інтерв'ю виданню «Ліга». Ось що каже Сюмар із приводу злиття БПП та «НФ»: «Виключати не можна нічого. Я не можу виключати не тіль-

Пора збирати коаліційне каміння

Як потреба виграти вибори примирює навіть запеклих ворогів

ки співпрацю «НФ» із Гройсманом на майбутніх виборах, а й навіть спільні формати з президентською силою і особисто Порошенком. Усе може бути. Але я точно знаю, що такі люди, як Яценюк чи Турчинов, завжди будуть в українській політиці впливовими гравцями».

Відповідаючи на запитання, чи можливе переформатування «Народного фронту» (з огляду на те, що рейтинг у партії — близький до нульового), депутатка додає так: «Усе залежатиме від конкретних умов, в яких проходиться кампанія. В Україні все дуже швидко змінюється. Єдине, що можу сказати точно, так це те, що «Народний фронт», як і два з половиною роки тому, залишився єдиною командою, хто хоч би що говорив. Усупереч рейтингам, мені не соромно за цю команду. Ми багато зробили, якщо взяти до уваги ключових гравців команди».

«Помилювання» Яценюка

Отже «Народний фронт» не проти забути про численні протиріччя та ще тісніше припасти до грудей Блоку Порошенка. Очевидно, «ключових гравців» команди влаштує навіть варіант із повним поглинанням партії структурами БПП. На перемир'я між двома фракціями вказує і той факт, який

«УМ» згадувала в попередньому номері: ласі вакансії у виконавчій владі залишаються незайнятими через те, що торги між двома партнерами тривають. Аби не «ображати» один одного, БПП та «НФ» просто нікого не призначають на вільні крісла.

Натомість экс-Прем'єр Арсеній Яценюк розсипається у компліментах своєму наступнику Володимирі Гройсману, говорячи, що голосів за відставку чинного Кабміну його фракція ніколи не дасть — їх, мовляв, «немає і не буде», бо Гройсман — «кращий» з усіх очільників уряду. За таку улесливість Яценюку не можна було не віддячити, і крок «алаверди» з боку влади не забарився.

У березні 2017 року Генпрокуратура закрила кримінальні провадження, порушені проти Арсенія Яценюка. Йдеться про справи, відкриті після звернення депутата Добродімова, котрий вимагав від Генпрокуратури розібратися принаймні у двох епізодах. По-перше, у тому, чи мало місце отримання Яценюком хабара у розмірі 6 мільйонів доларів від нардепа колишнього скликання Ігоря Скосара. І, по-друге, чи платив Яценюку Володимир Іщук за призначення його на посаду голови «Концерну РРТ» (а це — це 3 мільйони). Прокуратура

розібралася і... справи закрила. Як пояснив заступник Луценка Юрій Столярчук — через «відсутність кримінального правопорушення».

Однак за рік до того, 30 березня 2016-го, Київський апеляційний суд визнав незаконним звільнення Миколи Гордієнка, колишнього голови Держфінінспекції. Власне, з гучних публічних обвинувачень Гордієнка на адресу Яценюка й почалася розкрутка згаданих вище корупційних справ. Цікаво, що через два тижні після рішення суду Яценюк пішов у відставку з посади Прем'єр-міністра, і, як казали знавці кулуарних інтриг, така близькість цих двох дат є не випадковою. Перемогою Гордієнка у суді Яценюкові давали чіткий сигнал: не варто чинити спротив відставці, бо буде тільки гірше. Адже корупційну карту можна розіграти ще раз, благо, що й головний обвинувач (Гордієнко) очистився від підозр і тепер — на відстані простягнутої руки.

Отже «любов» Гройсмана та Яценюка несе в собі певні елементи примусу. Щоб останній не забув, бува, під якою підозрою він ходить, йому демонструють Миколу Гордієнка з увалою Апеляційного суду. Цього видовища вистачає, аби экс-Прем'єр проникнувся думкою:

краще змиритися з існуючим станом речей, аніж ходити на допити до Генпрокуратури й давати покази по суті висунутих обвинувачень. Утім іншого виходу в обох сторін просто немає: «Народний фронт» і Блок Порошенка просто приречені на спільну підтримку або на спільний програш. Вибір лишається за ними.

І як постскриптим: на додачу до сказаного існують й інші чинники (а не лише братання Яценюка та Гройсмана), які вказують на те, що дострокові вибори можуть бути проведені вже незабаром. Це, зокрема, збільшення кількості законодавчих ініціатив, спрямованих на отримання додаткових балів у свого електорату. Такі, наприклад, як мовні квоти для телебачення, заборона російських сайтів, у тому числі соціальних мереж, ініціювання санкцій проти экс-президента Віктора Януковича та його оточення тощо.

На думку експерта Міжнародного центру перспективних досліджень Ігоря Петренка, це свідчить про те, що деякі партії активно готуються до позачергових парламентських виборів. «Наприклад, «Народний фронт» намагається сегментувати електорат, використовуючи гасла партії війни, об'єднуючи ура-патріотів під собою. Це стосується й актуалізації питань санкцій проти Януковича і його оточення, і багатьох інших. Такі кроки говорять про те, що всі партії потихеньку готуються до цього, намагаються знайти різні ніші», — зауважує Петренко в інтерв'ю виданню «Апостроф». ■

ПОГЛЯД

Часу залишилося обмаль:
у Порошенка закривається
вікно можливостей

Тільки в цьому році Порошенко може обратися на другий термін

**Кость БОНДАРЕНКО, політолог,
спеціально для «Апострофа»**

Три роки тому Петро Порошенко вступив на посаду Президента України. За три роки йому так і не вдалося виконати більшу частину виборчих обіцянок, а важливі рішення і дії у внутрішній і зовнішній політиці держави перетворилися на елементи показухи. Чому, незважаючи на відсутність значущих успіхів, Петро Порошенко має всі шанси перемогти на дострокових президентських виборах і яке вікно можливостей залишилося в глави держави, «Апострофу» розповів політолог Кость Бондаренко.

Оцінити три роки Порошенка досить складно, оскільки незрозуміла шкала, за якою необхідно проводити оцінку. Звична шкала не діє в даній ситуації. Інших політиків оцінюють за соціально-економічними, політичними показниками, міжнародними досягненнями тощо. У Порошенка всюди можна ставити не якісь низькі або негативні оцінки, а прочерки взагалі. Якщо брати передвиборчі обіцянки Порошенка, то вони не виконані. Ми нічого з них не отримали, а, навпаки, отримали низку зволікань, як було з тим же введенням безвізового режиму.

Коли Порошенко говорить про те, що наша держава має авторитет у світі, — то зовсім не має, вона не знайшла своєї суб'єктності й далі залишається м'ячиком у великій грі, а не гравцем.

Відома польська діячка Богуміла Бердиховська запитала мене, чи бачу я стратегію в нинішній українській владі, чи бачу я стратегію в Порошенка, яка ця стратегія?

Я чесно відповів, що стратегія Порошенка полягає в тому, щоб якомога довше протриматися у своєму кріслі; ні розвиток держави; ні розвиток якихось інститутів, ні конкретні реформи. Якщо людина хоче проводити реформи, то вона проводить три-чотири фундаментальні реформи, а не говорить про 63 реформи одночасно. Тільки збереження при владі, збереження її формальних ознак — стратегічна мета Порошенка. Цієї мети він досяг — три роки протримався при владі.

Порошенко налаштував проти себе практично всі верстви суспільства. Його критикують колишні соратники, радикально налаштовані майданівці, колишні соратники з Партії регіонів, прості громадяни, які відчували тиск нових соціальних проблем. Його критикують усі, кому не ліньки, але він залишається при владі,

і поки немає жодних ознак того, що цю владу може втратити. Більше того, якщо він оголосить сьогодні дострокові вибори — він виграє, оскільки його антирейтинг нижчі, ніж антирейтинг його опонентів. Такий парадокс. Він зробив усе, щоб у країні під гаслом деолігархізації залишився один олігарх — він сам.

Якщо Порошенко хоче продовжити своє перебування на посаді Президента і не обмежуватися лише п'ятьма роками, то він може цього року, восени, наприклад, ініціювати дострокові президентські вибори. Цей рік є для Порошенка вікном можливостей, щоб обиратися на другий термін. Динаміка падіння рейтингів така, що у наступному році можна буде говорити про те, що він не тільки не зможе висунути свою кандидатуру на посаду Президента, а й не зможе висунути ніс у виконанні.

У Порошенка немає відчуття того, що хвилює людей і як наблизити людей до

ти безвізом, буде говорити, що це головне його досягнення, його перемога. Але безвіз — це технічний момент, значення якого втрачається 11 червня. Хтось думає, що 11 червня буде феєрверк можливостей, коли люди зрозуміють, що немає меж. Але це лібералізація візового режиму. Люди будуть отримувати дозвіл в'їхати до країни Шенгенської зони не в консульських відділах, а безпосередньо при перетині кордону. Контактуючи не з візовим офіцером, а з прикордонником, який буде вирішувати, впустити або не впустити громадянина в країну.

Думаю, коли народ зрозуміє, що це надто високі сподівання, які матимуть великі розчарування, тоді ситуація з безвізом може стати плачевною для Порошенка.

Боротьба з корупцією стала елементом державної показухи. Корупції не стало менше, незважаючи на те, що з нею борються Генеральна прокуратура, НАБУ і ще десяток структур. Її стало більше, ніж за часів Януковича. Скільки було різного роду гучних справ проти суддів, чиновників. Потім кілька днів говорили про те, що він вкрав стільки-то мільйонів, стільки-то знайшли у будинку, в підвалі, у банці, а потім справа несподівано зникла. Боротися треба не з проявами корупції, а з причинами, що породжують корупцію. Корупції нема там, де нема за що дати хабара. Тому необхідно мінімізувати всі питання, пов'язані з дозвіль-

говорив, що ми позичаємо гроші на певний час і чужі, а віддаємо свої і назавжди. Треба врахувати, що ми віддаємо гроші з відсотками. Якщо врахувати, що МВФ надає кредити на особливих умовах і доводиться платити відсотки з відсотків — це суперневигідні кредити. Відповідно, країна потрапляє в довговічну кабалу. Дай Бог, щоб нам з неї вибратися через 30-50 років.

Зараз уся наша зовнішня політика спрямована на один і той же пункт — організувати зустріч президента США Дональда Трампа з Порошенком. Для нас не існує інших проблем. Ми вже не говоримо про те, що є ефективним інструментом в руках американської зовнішньополітичної машини, ми вже не говоримо, що ми маріонетки США. Для нас тепер головне — зустрінесться Трамп з Порошенком чи ні.

Неможливого не буває. Трамп зустрівся з президентом Таджикистану Емомалі Рахмоном (21 травня в Ер-Ріаді, Саудівська Аравія, — «Апострофу»), чому б не зустрітися з Президентом України. Я не думаю, що Рахмон, з точки зору великої геополітики, — це більша фігура, ніж той же Петро Порошенко. Але Трамп з ним зустрівся. А з Порошенком поки — не зустрівся.

Хоча Трамп зустрівся з міністром закордонних справ України Павлом Клімкіним. У цій ситуації ініціатива йшла від Трампа. Після зустрічі з міністром закордонних справ РФ Сергієм Лавровим, щоб зняти незручні питання. Щоб пом'якшити цей удар, він запросив Клімкіна: «Хто там є, Клімкін, давайте його сюди — ми з ним сфотографуємося». Щоб на питання сенаторів: «Навіщо ви зустрічалися з Лавровим?» завжди можна було відповісти: «Я і з Клімкіним зустрічався». З Лавровим він зустрічався і вів діалог кілька годин, а цьому передували зустрічі Лаврова з держсекретарем США Рексом Тіллерсоном і розмова Трампа з Путіним, то це один момент. Інший момент — це коли Клімкіна і посла України в США Валерія Чалого пустили сфотографуватися поруч зі столом Трампа. Потім сказали: «Дякуємо всім, всі вільні».

Дуже хочеться сподіватися, що роки, які залишилися у Порошенка, він витратить не тільки на зміцнення власних позицій, а й на те, щоб задуматися, з яким ім'ям, образом, іміджем він увійде в історію. ■

Боротьба з корупцією стала елементом державної показухи. Корупції не стало менше, незважаючи на те, що з нею борються Генеральна прокуратура, НАБУ і ще десяток структур. Її стало більше, ніж за часів Януковича.

їхньої мрії. Він вважає, що безвізовий режим для них — щось важливе. Але з порядку денного знято питання про євроінтеграцію. Уже ніхто не говорить про те, що ми йдемо, вступаємо в Євросоюз — це вже смішно. Сьогодні для нас мета — не асоціація з ЄС, а угода про безвізовий режим. Для нас це важливіше інтеграції. Євросоюз чітко сказав, що в найближчі 25 років це питання розглядатися не буде. Вийшов вакуум смислів. Країна існує, але не має того, до чого прагнути. Державна ідеологія на сьогоднішній день відсутня.

Тому він буде спекулюва-

ною та регуляторною політикою, зменшити кількість чиновників і тих функцій, які вирішуються на їхньому рівні, максимально спростити всі системи отримання документів. Тоді питання хабарів відпадає саме собою. Змінити підхід до тендерної та кадрової політики. В результаті питома вага корупції зменшиться до рівня інститутів похибки, як в інших державах. Немає жодної держави, де не було б корупції. В Україні корупція перетворилася на національну ідею.

Тому іноземці вже не дають нам гроші, а пропонують кредити. Колись Черчилль

НОВИНИ ПЛЮС

Президент підписав «квоти»

Президент Петро Порошенко підписав законопроект про введення мовних квот на українському телебаченні. Про це йдеться у повідомленні на його Twitter-сторінці. «Дякую представникам ЗМІ за пропозиції про запровадження квот і повернення української мови в українські медіа. Підписав відповідний закон», — сказано у повідомленні. Як відомо, 23 травня Верховна Рада внесла зміни до закону щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації №5313.

**НАБУ просить 100 мільйонів.
У дохід держави**

Учора Солом'янський райсуд Києва розглянув клопотання про стягнення застави, внесеної за відстороненого главу ДФС Романа Насірова в розмірі 100 млн. грн., у зв'язку з тим, що він не здав британський паспорт. Про це повідомило агентство «Інтерфакс-Україна» джерело в НАБУ. «У зв'язку з невиконанням обов'язку підозрюваного, покладеного на нього рішенням Солом'янського суду про обрання запобіжного заходу, а саме — необхідністю здати британський паспорт, детективи НАБУ і прокурори САП ініціювали клопотання про стягнення застави в розмірі 100 млн. грн. в дохід держави», — повідомило джерело агентства в НАБУ у вікторку.

Як відомо, детективи НАБУ оголосили про підозру у вчиненні злочину керівнику ДФС 2 березня ввечері, після чого здійснили його затримання в лікарні «Феофанія». Його підозрюють у скоєнні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 364 (зловживання службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки) Кримінального кодексу України. У ніч на 7 березня Солом'янський райсуд Києва обрав Насірову запобіжний захід у вигляді утримання під вартою строком на 60 діб з альтернативою застави в сумі 100 млн. грн.

У сюжеті ТСН на телеканалі «1+1» повідомлялося, що Насіров звернувся до детективів НАБУ з проханням повернути йому закордонний паспорт. Відзначається, що він надав слідству документи, що підтверджують необхідність виїзду за кордон на лікування. Країною, де повинні надати медичні послуги, відсторонений глава ДФС назвав США. 2 червня стало відомо, що Солом'янський районний суд Києва відмовив Насірову в перегляді його запобіжного заходу. За інформацією ЗМІ, відсторонений глава ДФС попередньо звернувся до суду з клопотанням про зміну запобіжного заходу з метою виїзду за межі України на лікування і, відповідно, повернення внесеної застави.

**Омелян звинуватив МАУ
в монополізмі**

Усі спекуляції щодо приходу або неприходу в Україну лоукост-авіаперевізника Ryanair — це спроби одного національного авіаперевізника зберегти своє монопольне становище на ринку.

Про це заявив міністр інфраструктури Володимир Омелян під час брифінгу, присвяченого інфраструктурній готовності України до безвізового режиму з ЄС, передає «Інтерфакс-Україна». «Крім того, це нахабна спроба відібрати в українців мрію стати повноправною частиною європейської спільноти. Українці мають право подорожувати до Європи за 50 євро, а не за 500, і Україна за один крок від цього. Міністерство інфраструктури виконало роботу з залучення Ryanair в Україну на 90%, решта 10% — за керівництвом аеропортів», — зазначив міністр.

Омелян нагадав, що авіакомпанія Ryanair оголосила про початок рейсів за напрямками: з Києва в Ейнховен, Лондон, Стокгольм, Манчестер; зі Львова — у Ейнховен, Берлін, Краків, Вроцлав, Будапешт, Лондон, Меммінген. За його словами, якщо з Львовом проблем немає, то в Києві розвернувся «цілий блокбастер». «Якщо Ryanair не буде літати в Київ, керівництво аеропортів у Борисполі та Жулянах має вийти і сказати, чому, сказати людям правду. Міністерство очікує, що Бориспіль відкрис термінал F для лоукостів», — резюмував голова Мінінфраструктури. Нагадаємо, 15 березня один із найбільших європейських лоукостів — компанія Ryanair — оголосив про вихід на український ринок авіаперевезень. Пізніше з'явилася інформація, що міжнародний аеропорт Бориспіль поки не може задовольнити запити найбільшого європейського лоукостера Ryanair. Проте авіаперевізнак Ryanair оголосив про відкриття маршрутів зі Львова і Києва на два місяці раніше запланованого. ■

■ ПРИНЦИПИ БЕЗПЕКИ

Ключ до газового підземелля

Україна рекордно нарощує темпи закачування газу до ПСГ, планує вперше в історії здавати частину сховищ в оренду та робить ще одну пропозицію Європі щодо використання нашої ГТС

Юрій ПАТИКІВСЬКИЙ

Україна активно нарощує запаси газу у своїх підземних сховищах: цьогоріч до наступного опалювального сезону ми почали готуватися не в останню мить, а, як і належить, заздалегідь. Станом на початок червня у вітчизняних ПСГ накопичено 10 млрд. кубометрів газу. Враховуючи, що минулу зиму вдалося успішно провести, маючи у запасі близько 15 млрд. кубів газу, то до середини осені залишилося накопичити третину, приблизно 5 млрд. кубометрів.

ПСГ через призму політики

Вирахувати остаточну цифру — скільки саме нам потрібно газу на опалювальний сезон — завдання не таке просте, яким видається на перший погляд. У попередні роки, які, за іронією долі, припали на повний і беззаперечний диктат «Газпрому» в усіх справах нашого газового господарства, вважалося, що ця цифра має становити щонайменше 17—19 млрд. кубів. Саме цю кількість ми і закупували у росіян і, як показав результат судового слухання у Стокгольмському арбітражі, за явно завищеними цінами.

«Російська сторона стверджувала, що цього необхідно для нібито гарантування безперебійного транзиту російського газу через українську територію. Опираючись на цю інформацію, аналогічні вимоги надходили і з Європи, у тому числі і з боку Єврокомісії. Тим та іншим не перечели і наші фахівці з газової галузі», — каже експерт, екс-уповноважений Президента України з міжнародних питань енергетичної безпеки Богдан Соколовський.

Торік у «Нафтогазі України» вирішили зменшити цю цифру до 15 млрд. кубометрів. Й одразу наштовхнулися на жорстку реакцію. Як з боку Москви, так і деяких вітчизняних експертів, які переконливо доводили, що за умов холодної зими Україна замерзне. Зима 2016—2017 років виявилася холодною, але Україна не замерзла.

«Тож виникає банальне запитання: чому на гарантування транзиту російського газу в Європу в попередні роки в українських ПСГ вимагалось більше газу, ніж тепер? — риторично запитує Богдан Соколовський і зазначає: — У 2009-му потрібно було заплатити за імпорт газу приблизно на 1 млрд. доларів більше, ніж у 2016 році. Це питання вирішувалося, як правило, шляхом кредитування».

Іншими словами, можна твердити про ще один вид фінансового тиску на Україну з боку РФ, якому в той час Захід абсолютно не перешкоджав. «Можна також допустити, що «газовики» ЄК були не готові перечити росіянам тощо. Але не хочеться вірити у такі великі випадкові помилки українських фахівців з газової сфери (багато з яких мають заслужене світове визнання) — при розрахунках мінімуму газових запасів для гарантування транзиту російського газу в Європу, на основі яких приймалися політичні рішення щодо запасів газу в ПСГ. Скоріш за все, усі згадані та інші чинники мали місце», — резюмує експерт.

Дві третини вже с

Зміна політичної ситуації, хоч як це дивно звучить, дещо розв'язала руки вітчизняним газовикам: підземні газові сховища тепер не обов'язково наповнювати так, як раніше. Ну і зробити це можна значно легше, враховуючи, що газ тепер для нашої країни обходиться значно дешевше. Відтак 10 млрд. кубометрів газу «під землею» станом на початок літа — це, безумовно, рекорд.

«Цей показник майже на 900 млн. кубометрів перевищує аналогічний за 2016 рік. Важливо зазначити, що в цьому році з початку сезону закачування у ПСГ України накопичено 2,2 млрд. кубометрів, тоді як на кінець травня 2016 року було закачано лише 0,7 млрд. кубометрів блакитного палива», — йдеться у повідомленні «Укртрансгазу».

Для забезпечення власних потреб цієї суми було б цілком достатньо. Адаже для проходження минулого опалювального сезону Україна використала близько 6,5 млрд. кубометрів газу з підземних сховищ. Тож станом на 1 квітня 2017 року в ПСГ було 8 млрд. 224

Раціонально використовувати свої підземні газові сховища — це запорука не тільки теплої зими, а й енергетичної безпеки держави.
Фото з сайту day.kyiv.ua.

наших ПСГ. До цих сусідніх із нами держав також приєдналися Італія та Туреччина.

За словами представниці Олександри Козловської, можливість зберігати газ іноземних споживачів у наших сховищах — це крок до енергетичної незалежності України. «Коли у вас є транзит і прокачування, ви певним чином залежите і від транзитера, і від постачальника, — сказала чиновниця. — А

Наша ГТС нарощує обсяги і готова до конкуренції

На тлі всіх геополітичних потуг Росії про спорудження обхідних газопровів навколо України — до більшості з яких вітчизняні та міжнародні експерти ставляться надзвичайно скептично — непогані результати показує газотранспортна система нашої держави. Так, транзит природного газу через українську ГТС за перші п'ять місяців 2017 року зріс на 21,8%. І на кінець минулого місяця становив 38,3 млрд. кубометрів.

За оперативною інформацією оператора, компанії «Укртрансгаз», добовий режим транспортування газу для європейських споживачів становив 250 мільйонів кубометрів. Лише у травні через нашу ГТС до Європи було прокачано 7,2 млрд. кубометрів газу, що на 10,8% більше у порівнянні з травнем 2016 року.

Приємно, що таке цьогорічне зростання зафіксовано на тлі не падіння, як це іноді буває, а зростання, що було досягнуто у 2016 році. Адаже у 2016 році Україна збільшила транзит природного газу через свою газотранспортну систему на 22,5%, довівши його до 82 млрд. 200 млн. кубометрів.

Тим часом Україна планує з 2020 року суттєво зменшити тарифи на транзит газу своєю територією. Як тільки закінчиться контракт із російським «Газп-

■ А ТИМ ЧАСОМ...

Реверс в уповільненому режимі

Із початку червня Україна скоротила імпорт природного газу зі Словаччини на 25%, або на 7,9 млн. кубометрів за добу в порівнянні з травнем нинішнього року. Так, упродовж минулого місяця наша країна купувала у Словаччині у середньому 31,6 млн. кубів газу щодоби. Але вже із початком літа ці поставки скоротилися до показника 23,7 млн. кубометрів.

Ситуація, втім, віддзеркалює плани керівництва компанії «Нафтогаз України», комерційний директор якої Юрій Вітренко раніше повідомив про плани скоротити імпорт природного газу з Європи на 5–6 млн. кубометрів. За його словами, закупівля газу в червні відбуватиметься переважно за власні кошти «Нафтогазу» і лише невелика частина — за кредити міжнародних банків під гарантію Світового банку.

Раніше, у січні–травні, Україна вдвічі збільшувала імпорт природного газу в порівнянні з аналогічним періодом минулого року, — до 5 млрд. 952 млн. кубометрів. Лівову частку ми отримували зі Словаччини: 4 млрд. 929 млн., і близько 500 млн. кубометрів — із Польщі та Угорщини.

млн. кубів «блакитного палива». Проте технологічний мінімум у підземних сховищах становить 4,7 млрд. кубів. Цікаво також, що минулої зими, яка у своїй другій половині налякала всіх морозами, ми використали зі сховищ на 24,5%, або на 2,1 млрд. кубів газу менше, ніж роком раніше.

«Здаю місце у газовому сховищі. Недорого...»

Тим часом розгалужена мережа українських підземних газосховищ цікавить не лише вітчизняних газовиків та пересічного вітчизняного споживача. Одрозу чотири країни Вишеградської четвірки: Польща, Словаччина, Чехія та Угорщина — оголосили про зацікавленість у зберіганні свого газу в

закачавши газ у сховища, ви отримуватимете впевненість у проходженні опалювального сезону. Це цікаво і європейським країнам, і Туреччині».

Для України це чудова можливість додатково заробити. Сьогодні наші підземні газові сховища заповнені лише на 30,4%. А номінальна місткість ПСГ України становить 31,7 млрд. кубометрів.

Церемонії щодо такої співпраці наразі перебувають на початковій стадії. Представники влади не готові говорити про жодну конкретику, включаючи можливу вартість такої послуги. Але, враховуючи величезний тиск на наш потенціал газотранспортної держави з боку Росії, подібні проекти можуть бути доволі цікавими.

■ ВАЖЛИВО

АМКУ проти «Газпрому» — за сценарієм ЮКОСа?

Українська сторона частково стягнула перші суми штрафу з російської компанії «Газпром», який наклали на неї вітчизняний Антимонопольний комітет. Першою ластівкою стали 40,2% акцій підприємства «Газтранс», яким володіє російський холдинг. За деякими даними, загальна сума інвестицій у цю компанію з боку російського газового монополіста становила 232 млн. доларів.

У процесі стягнення коштів нам, за словами міністра юстиції Павла Петренка, допоможуть наші зарубіжні партнери, які вже розробили спеціальний механізм: за необхідності у боржника можуть конфіскувати не лише грошові засоби, а й інше майно.

Тож відомство, аби отримати свої 172 млрд. гривень, не буде концентрувати увагу лише на українських активах російських «дочок» «Газпрому». Прецедентом у цій ситуації, як вважають експерти, може стати справа ЮКОСа. Кілька років тому, нагадаємо, відбувся суд за позовом колишніх акціонерів компанії, що передбачав арешт російських активів у Європі. Тоді Москві пощастило, арештів вдалося уникнути. Зараз політична ситуація змінилася не на користь Білокам'яної — і РФ в особі «Газпрому» може втратити напрочуд ласі шматки своїх європейських активів. Йдеться, зокрема, про частки активів у таких газопроводах, як Oral, NEL, а також у дистрибуторі Wings на території Німеччини. Знайдеться де уцілювати «Газпром» і нашим сусідам-полякам. Це 48% у місцевій ділянці газопроводу «Ямал–Європа». Аналітики зазначають, що переконати Німеччину вилучити російські активи буде непросто: через їх високу зацікавленість у добувочній другій гілці «Північного потоку». Але влада Польщі, попри охолодження стосунків з Україною, може радо погодитися виконати рішення суду.

І, як постійно наголошує українська влада, вилучення російських активів у жодному разі не поширюватимуться на російський газ, який «Газпром» транзитом нашою територією споживачам у Західній Європі.

ромом». «Тарифи знизяться приблизно на одну десятину частину від нинішніх. І це зробить транзит українською територією значно дешевшим, ніж газопроводом «Північний потік–2», — відзначив комерційний директор «Нафтогазу України» Юрій Вітренко.

Для зниження ставок транзиту необхідний гарантований щорічний обсяг транзитів — близько 110 млрд. кубометрів. Відповідно до офіційних даних, «Північний потік» нині завантажений на 80%. Це 43,8 млрд. кубометрів. Тож Україна на таким чином хоче показати і Росії, і Європі, яка вмє рахувати гроші: другого «Нордстріма» їм не треба. Адаже проект надто дорогий і буде значно дешевше і для продавця газу, і для його покупців, якщо максимально завантажити українську ГТС.

Остаточне рішення — за Європою. ■

■ ДО РЕЧІ

Плюс власного — 2,4%

Газовидобувна галузь нашої держави у січні–травні 2017 року наростила власний видобуток природного газу на 2,4 відсотка — у порівнянні з аналогічним періодом минулого року. Тож загальна кількість «блакитного палива», видобутого з українських надр за перші п'ять місяців нинішнього року, становить 8 млрд. 595 млн. кубометрів. Про це свідчать дані ПАТ «Укртрансгаз».

Найбільше — 6 млрд. 223 млн. кубометрів — видобуло ПАТ «Укргазовидобування», приріст до січня–травня 2016 року становить 1,7%. Ще 514 млн. кубометрів видобуло ПАТ «Укрнафта». Проте ця структура зафіксувала спад у порівнянні з аналогічним періодом 2016 року на 6,4%. Усі інші компанії разом видобули 1 млрд. 856 млн. кубометрів, продемонструвавши зростання на 7,9%.

Торік загальний обсяг видобутого газу в Україні зріс на 0,5%, тобто, на 91,1 млн. кубометрів. І становив 19 млрд. 987 млн. кубометрів.

БЕЗПЕКА

У затінку пальм і парасольки НАТО

Чорногорія стала 29-м членом Північноатлантичного альянсу

Ігор ВІТОВИЧ

Цього тижня у родині НАТО сталося поповнення: Чорногорія подала офіційні документи про вступ до Північноатлантичного союзу. Церемонія прийняття Чорногорії до НАТО відбулася у Державному департаменті США. Саме там зберігають протоколи вступу до Північноатлантичного альянсу. Господарем урочистості був заступник державного секретаря США Томас Шеннон. Прем'єр-міністр Чорногорії Душко Маркович вручив йому документи про вступ до Альянсу. З моменту прийняття їх Шенноном Чорногорія офіційно стала 29-ю державою-членом НАТО.

Короткий шлях до НАТО

«Членство Чорногорії в НАТО сприятиме тіснішій інтеграції, демократичним реформам, торгівлі, безпеці та стабілізації у відносинах з усіма сусідами», — наголошено у повідомленні Державного департаменту. У церемонії вручення Чорногорією протоколу про вступ до НАТО брав участь Генеральний секретар Альянсу Єнс Столтенберг. «Ми вітаємо прем'єр-міністра Марковича за нашим столом. Чорногорія стає 29-м членом нашої родини. Це є чітким сигналом, що двері НАТО залишаються відчиненими для держав, які поділяють наші цінності й бажають долучитися до найуспішнішого альянсу в історії», — заявив генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг напередодні церемонії урочистого підняття прапора Чорногорії біля штаб-квартири НАТО у Брюсселі. Вчора нового члена альянсу урочисто вітали в цій міжнародній ор-

ганізації, участь у церемонії взяв президент Чорногорії Філіп Вуянович.

Шлях Чорногорії до НАТО був дуже коротким. У 2006 році ця країна офіційно стала незалежною від Сербії, а вже через три роки альянс формально відчинив двері для нового члена. У 2010 році Подгориця (столиця країни. — Ред.) отримала статус кандидата на вступ до Європейського Союзу. А в травні минулого року глава чорногорського уряду підписав протокол про вступ до НАТО. Упродовж останніх 12 місяців Чорногорія була спостерігачем без права голосу в усіх зустрічах альянсу, зокрема на самітах у Варшаві та Брюсселі. А відтепер стає повноправним членом НАТО. Це перше розширення організації з 2009 року, коли до неї приєдналися Албанія та Хорватія.

Поразка Кремля

Приєднання до організації країн Північноатлантичного договору відбулося на тлі тривалого тиску на цю балканську державу з боку Москви. Однак ні протести, організовані проросійськими антинатовськими силами, ні погрози й ворожа риторика Кремля, ні торговельні ембарго не завадили цій державі набутти членства в НАТО і відкрити альянсу шлях до контролю всього узбережжя Адриатики та посилення своєї присутності на Балканах.

З квітня триває заборона на ввезення до Росії чорногорських вин, які є чи не найвідомішим експортним товаром Чорногорії. «Росіяни втрачають нагоду куштувати найкращі вина», — так відреагував на російське ембарго прем'єр-міністр балканської держави Душко

Маркович. Раніше повідомлялося, що Душко Маркович та спікер парламенту Іван Брайович були внесені Росією до санкційного списку осіб, яким заборонено в'їзд на територію країни. «Чорний список» поповнили також щонайменше 46 депутатів, які голосували за приєднання Чорногорії до НАТО. Напередодні набуття членства в Альянсі влада Чорногорії вирішила у відповідь заборонити в'їзд 149 громадянам Росії й України, яких підозрюють у причетності до анексії Криму та війни на Донбасі.

Спроба Кремля здійснити за допомогою місцевих агентів державний переворот та вбити прем'єра Чорногорії також мала на меті перешкодити вступу країни до НАТО. Швидкий шлях Чорногорії до НАТО — це також результат впливів Росії на Балканах. Захід хотів якомога швидше перетягнути Чорногорію на свій бік. Російські інвестиції у сусідній Сербії, а також бомбардування НАТО під час Балканської війни призвели до того, що в Чорногорії досі є багато противників альянсу.

Військо Чорногорії становить всього 2 тисячі солдатів і офіцерів. Однак геостратегічне положення Чорногорії важливіше за її «військову важливість»: там розташовані дві військово-морські бази в Барі та Которі, які, можливо, й входять до нинішніх планів НАТО. До того ж кілька років тому Росія просила дозвіл Чорногорії на використання Бара як тилової морської бази для своїх кораблів, які прямували до Сирії. Однак, на тлі тиску з боку НАТО Чорногорія відхилила російську пропозицію. Чорногорія в НАТО — це поразка для Росії. ■

НОВИНИ ПЛЮС

Вороги-українці та друзі-китайці

Російський «Левада-центр» повідомляє, що число росіян, які називають Україну другим у світі ворогом, досягло максимуму за весь час досліджень. Так вважають 50% опитаних цього року проти 37% у 2015 році, 48% — у 2016-му. Згідно з даними останнього опитування «Левада-центру», лідером списку «ворогів налаштованих країн» залишаються США. Ворогом їх вважають близько 70 відсотків росіян, проте цей показник знизився за останні роки. Число респондентів, які вважають ворожими Німеччину, Латвію і Литву (місця з третього по п'яте), виявилось однаковим — 24 відсотки. Місця ворогів у другій п'ятірці посіли Польща, Естонія, Велика Британія, Грузія та Франція. При цьому близько половини опитаних громадян Росії впевнені, що Москва перебуває в міжнародній ізоляції. Головними друзями росіяни назвали Білорусь, Китай, Казахстан, Сирію й Індію.

Третій терорист

Поліція встановила особу третього нападника на лондонському мосту. Це громадянин Італії Юсеф Загбу, 1995 року народження. Прикметно, що італійські спецслужби передавали про нього інформацію британцям, однак поліція Лондона вказує, що він не перебував у полі зору ні поліцейських, ні розвідслужби МІ5. Минулого року його зупинили в італійському аеропорту по дорозі в Стамбул (у його телефоні знайшли інформацію, пов'язану з «Ісламською державою»). Чоловіку не висунили звинувачень, але внесли до Шенгенської інформаційної системи, яка містить дані про потенційних підозрюваних. Однак застереження не завадило йому повернутися до Лондона, де згодом Загбу став учасником кривавого теракту, внаслідок якого семеро осіб загинули та півсотні були поранені.

Стрільщина в Тегерані

Екстремістське сунітське угруповання «Ісламська держава» взяло на себе відповідальність за напади на будівлю парламенту Ірану та мавзолей у Тегерані. Як повідомляють місцеві ЗМІ, 7 червня сталися два окремі інциденти, які, ймовірно, були скоординовані. Групи озброєних нападників одночасно атакували будівлю парламенту та мавзолей імама Хомейні. В результаті щонайменше трьох людей було вбито та 13 поранено. Одним із терористів у мавзолі виявилася жінка, яка підірвала себе, коли приміщення оточили силовики. ■

СУД ТА ДІЛО

Прикриваючись політикою

«Поza законом» на Батьківщині казахстанський шахрай-олігарх шукає захисту в Європі

Степан ПЕТРЕНКО

Сьогодні не вся та інформація, яку нам подають як істину, є нею насправді. Особливо у політичному контексті, де встановити причинно-наслідкову зв'язку подій чи знайти правду апріорі не просто. Проте нічого неможливого немає, особливо там, де факти красномовніші за слова.

Наприклад, факт викрадення 7,5 млрд. дол. із БТА Банку казахстанським банкіром Мухтаром Аблязовим — незалежне підтвердження найбільшого фінансового шахрайства, яке, здавалося б, неможливо завуалювати. Проте на тлі політичної діяльності втікача-олігарха ця справа ніби відходить на інший план. Тож і з'являється заява Мухтара Аблязова про те, що міжнародна кримінальна справа, заведена на нього судами трьох країн СНД і декількох країн Європи, — не що інше як політичний тиск. Попри все, він «випадково» не назвав один із видів своєї діяльності — фінансування тероризму в інших країнах. А це тягне ще на одну «полі-

тичну справу» — за організацію екстремістської діяльності.

Парадоксально, що сьогодні Мухтар Аблязов продовжує свою діяльність, прикриваючись гаслом боротьби за права людини в Казахстані. Незважаючи на судові справи, ігноруючи правосуддя, він прагне вийти сухим із каламутної води злочинної діяльності. Так, державна рада Франції у грудні 2016 року відмінила указ про екстрадицію М. Аблязова в Росію через побоювання, що Москва видасть його Казахстану. А вже, як вважають у Європі, там його судитимуть за «опозиційну владу». У кримінальній справі, яку зараз розглядає суд Астани без присутності головного обвинуваченого, про політичну складову злочинної діяльності олігарха немає жодного слова.

Відомо, що першою жертвою підпільної злочинно-політичної діяльності Мухтара Аблязова, став Бішкек, який найбільше постраждав від політичних амбіцій колишнього казахстанського банкіра. Вийшовши на волю в грудні 2016 року,

олігарх зізнався, що ще в 2005 році фінансував революцію в Киргизстані.

«У період з 2003—2005 рр. я жив у Москві. На початку 2005 року я фінансував опозицію в Киргизстані, щоб сприяти падінню режиму там. Для мене було важливо, щоб хоч в одній із пострадянських республік почався демократичний процес, і вони провели правильні реформи», — заявив М. Аблязов. Але забув сказати, що його фінансове втручання у внутрішні справи іншої держави обернулося тоді сотнями жертв і зруйнованою економікою внаслідок безладів у країні. Період фактичного безвлад-

дя, який тривав близько півроку, супроводжувався мародерствами і розгулом злочинності, країну одночасно залишили великі іноземні інвестори. Унаслідок цього було відкладено найбільший для Киргизстану проект — будівництво двох великих гідроелектростанцій на річці Нарин і створення виробництва алюмінію. Але цього злочинному олігархові здалося замало. Його втручання прослідковується у безладах, які були в Киргизстані в 2010 році. Він фінансував міжетнічні зіткнення на півдні республіки, коли тільки за два дні біженцями стали близько півмільйона ет-

нічних узбеків. Саме від М. Аблязова йшли грошові потоки для тих, хто закликав киргизів убивати своїх сусідів іншої національності. Олігарх же став головним фінансовим донором і для політичної опозиції. Він передавав кошти під купу учасників мітингів проти тодішнього президента Курманбека Бакієва. Більше того, на його гроші закуповували зброю для тих, хто штурмом брав президентський палац і будівлю уряду. Економіці Киргизстану було знову завдано нищівного удару, від якого країна не може досі оговтатися і відновитися.

Фінансовий слід М. Аблязова простежується й у заворушеннях, які сталися в Іссик-Кульській долині Киргизстану в 2013 році. Тоді майже на весь сезон на перліні туризму країни — озері Іссик-Куль бізнесмени залишилися без заробітку: туристи просто не приїхали. Сьогодні експерти, які займаються питаннями Центральної Азії, не заперечують можливість участі Мухтара Аблязова і в подіях у 2005 році в Узбекис-

тані, у Ферганській долині. Тоді численна група екстремістів напала на військове містечко Анджана і захопила безліч одиниць стрілецької зброї. Провокатори серед багатотисячного натовпу мітингуючих тоді також закликали до скидання президента Іслама Каримова, що в результаті призвело до зіткнень з владою і жертв серед мирного населення. Аблязовський «політичний» слід простежується і в Росії. Минулого року Московський суд засудив до 7,5 року ув'язнення відомого націоналіста, колишнього лідера руху проти незаконної імміграції (ДПНИ), одного з лідерів забороненого націоналістичного руху «Росіяни» Олександра Поткіна (Белова). Поткін був співлином Мухтара Аблязова і допомагав йому відмивати гроші вкладників БТА Банку, а водночас закликав до екстремістської діяльності, провокував міжетнічну агресію між росіянами та казахами. Схоже на те, що Мухтар Аблязов не цурається у своїй дестабілізуючій діяльності жодних методів і використовує різні засоби, щоб підірвати внутрішньополітичну ситуацію вже не лише в одній країні, а в декількох. А тому його побоювання бути виданим «за політичні погляди» небезпідставні і залишаються тільки справою часу. ■

■ МОРАЛЬ І ВЛАДА

Григорій ОМЕЛЬЧЕНКО,
Герой України, заступник голови Спілки офіцерів України,
кандидат юридичних наук

Не думав, що через шість років доведеться повернутися до теми «судді-колядника» Зварича та його шефа — любителя гірських лиж Пасенюка. У вересні 2011 року «колядник» був засуджений до 10 років позбавлення волі з конфіскацією майна за одержання хабарів. Відбув покарання і за так званим «законом Савченка» у січні минулого року вийшов на свободу.

Після Революції гідності парламент звільнив Пасенюка (і з ним ще чотирьох суддів: Головіна, Колоса, Маркуш, Овчаренка) з посади судді Конституційного Суду за порушення присяги. Їм, по суті, інкримінувалося злочинне сприяння зраднику-втікачу Януковичу в узурпації влади ухваленням необхідних для цього рішень КС.

Рука суддівська руку суддівську мис

Після ганебного звільнення Пасенюка вважав, що його «месер» збитий і десь догорає в бур'яні, а сам він, відбувши переляком (не потрапив до в'язниці, як Зварич), відпочиває в Карпатах і пише мемуари, як «суддя-колядник» писав у в'язниці.

Виявилось, що підбитий «месер» Пасенюка вдало приземлився на «аеродромі» під назвою ВАСУ, який він очолював упродовж 2004 — 2011 років. Судді-«механіки» відремонтували «месер», самого ж Пасенюка юридично «віджили» і відправили назад, на «посадку» в крісло судді КС, де він успішно і приземлився менш ніж за півроку.

Голова КС Баулін (який разом із суддею Вдовіченком за порушення присяги ще три роки тому повинен був бути звільненим, згідно з рекомендацією парламенту главою держави) у пожежному порядку своїм наказом вдруге затвердив Пасенюка у статусі «пілота месера» — судді КС. У такий спосіб Пасенюк був «відбілений» у порушенні присяги й отримав можливість піти у відставку з пенсією до 40 тисяч гривень і збереженням суддівської недоторканності.

У липні 2016 року Верховна Рада знову звільнила його, але не у відставку відправила, а у зв'язку з досягненням 65 років. Проте любитель гірських лиж не погодився з такою підставою звільнення, бо тоді пенсію йому нараховували б на загальних підставах і він втрачав гарантію недоторканності. Підбитий «месер» Пасенюк знову приземлився на своєму «аеродромі». Звичайно, що ВАСУ не зміг відмовити в «аварійній посадці» колишньому шефу й у квітні 2017 року визнав його звільнення незаконним.

Пасенюк повторив рекорд Піскуна, який тричі у подібний спосіб потрапив у крісло Генерального прокурора. «Пришестя» Пасенюка в КС може бути третім, хоча у липні йому виповнюється 68 років, а згідно з законом, він міг бути суддею лише до 65 років.

Верховна Рада подала апеляцію на рішення ВАСУ до Верховного Суду — наразі очікується його остаточне рішення.

Цей приклад (як і необрання до цього часу нового складу ЦВК та інші) яскраво показує, що справа не в Пасенюкові, а в сутності аморальної, деградованої, корумпованої судової системи і такої ж гнилої політичної влади в Україні на чолі з олігархом Порошенком, які функціонують за принципом кругової кастової поручи не здавати своїх, а збитих «месерів-пасенюків» юридично реанімувати, забезпечуючи їм гарантії недоторканності і захмарні пенсії, щоб вони їм вір-

но прислужували.

Щодо підпорядкування собі судової влади, керівників силових відомств, ЦВК, уряду і парламенту, Президент Порошенко, який прийшов до влади завдяки жертвності Героїв Небесної Сотні та загиблих добровольців і військовослужбовців на східному фронті (понад 90% з яких — етнічні українці), будучи кандидатом юридичних наук, більш зухвалий і цинічний, ніж кримінальний «зек-професор», тричі судимий за насильницькі й корисливі злочини — втікач Янукович.

Штрафбат для можновладців

Ще в жовтні 2010 року в депутатському зверненні я вимагав від Генпрокурора Пшонки порушити кримінальну справу щодо суддів КС, які, перевищивши свої повноваження і привласнивши компетенцію парламенту, змінили Конституцію, чим у злочинний спосіб сприяли Януковичу в захопленні й узурпації державної влади, що було зроблено під його тиском та матеріальним заохоченням суддів. Пшонка не відреагував на моє звернення.

У березні 2014 року за рішенням парламенту Генпрокуратура порушила кримінальне провадження за фактом винесення завідомо неправосудного рішення КС (ст.375 КК) і вчинення дій, спрямованих на повалення конституційного ладу або захоплення державної влади (ст.109 КК). Але до цього часу ніхто з цих суддів до кримінальної відповідальності не притягнутий. Більше того, п'ять із них (Баулін, Вдовіченко, Гультай, Запорожець, Шаптала) продовжили спокійно працювати суддями КС. У

Суддя-колядник Ігор Зварич та його шеф Олександр Пасенюк вміли обдаровувати подарунками один одного.

ції при МЮ Тетяна Козаченко.

«Президент Порошенко, не виконуючи власних зобов'язань, блокує очищення влади і таким чином створює загрозу конституційному ладу в Україні. Глава держави досі не звільнив суддів КС, які порушили присягу, що призвело до узурпації влади Януковичем», — зазначила голова Громадського люстраційного комітету Олександра Дрік.

Зібрати б їх усіх (суддів, олігархів, політиків, у яких руки в крові й на совісті яких життя Героїв Небесної Сотні, а також тих, хто здав Крим, зрадивши українців і кримських татар) в окремі «штрафбат» і відправити на передову спокутувати гріхи перед українським народом, а за їхніми спинами поставити «загороджувальний загін» із покалечених і пораних учасників бойових дій на війні (а не брехливого АТО) з кулеметами...

Як це було?

А повернутися до теми шестирічної давнини змусила публікація експертського заступника голови СБУ Віктора Трепака «Чому не тоне Пасенюк? Історія судді, незамінного для чотирьох президентів». У ній Трепак, зокрема, зазначив: «...

За вказівкою тодішнього заступника Генпрокурора Кузьміна епізоди давання Зваричем хабарів Пасенюку були виділені в окреме провадження, а потім з ними було пророблено юридичні маніпуляції, щоб справи «похоронити».

червні ц.р. закінчується термін повноважень суддів КС Бауліна і Вдовіченка. Такі ж судді, як вони, за таке ж антиконституційне рішення, яке вони ухвалили разом, звільнені парламентом за порушення присяги. А Баулін і Вдовіченко, як це випливає з повідомлень ЗМІ, завдяки позиції Порошенка, зібралися на «заслужений відпочинок» з усіма привілеями, які дає їм відставка.

Відповідальність за це повністю лежить на Порошенку і колишніх генпрокурорах Махніцькому, Яремі, Шокіну.

Незвільнення Президентом суддів КС, які порушили присягу, фактично паралізувало роботу усього конституційного органу, заявила секретар Громадської ради з питань люстра-

у депутатському запиті Григорія Омельченка, який він 2011 року спрямував Генпрокурору Пшонці з проханням підтвердити оприлюднені факти про отримання хабарів Пасенюком і вжити належних процесуальних заходів, ішлося про щонайменше чотири епізоди давання Зваричем хабарів Пасенюку протягом 2006—2008 рр.: 30 тис. дол. — за переведення до Львівського апеляційного адміністративного суду і призначення його головою; 120 тис. дол. — за проходження документів на призначення головою суду в секретаріаті Президента; оплата відпочинку, проживання й харчування Пасенюка та його друзів (до 10 осіб) у 2006—2008 рр. на території Львівської області; 140 тис. дол. — за вирі-

«За все платити»

Чи спроможне НАБУ збити «месер» Пасенюка

шення справи щодо гранітного кар'єру...»

Дійсно, 2 грудня 2011 року на сесії парламенту був оголошений і направлений Пшонці мій депутатський запит про порушення кримінальної справи щодо Пасенюка за неодноразове отримання хабарів від Зварича. Зміст запиту був опублікований у пресі та інтернеті. Зокрема, «Україна молода» опублікувала дві статті під заголовком «Катав Зварич шефа на лижах» (07.12.2011р.) і «Хочу ділянку в Карпатах!» (21.12.2011р.).

Нагадаю факти і обставини, викладені у моєму запиті.

«У червні-липні 2009 року багато ЗМІ, з посиланням на процесуальні документи справи, повідомили про показання Зварича щодо неодноразового давання ним хабарів голові Вищого адміністративного суду України Пасенюку. Зокрема, вказувалося на факт передачі Зваричем Пасенюку хабара у сумі 140 тисяч доларів США, які Зваричем були отримані від голови Івано-Франківського окружного адміністративного суду Черепія.

За вказівкою тодішнього заступника Генпрокурора Кузьміна епізоди давання Зваричем хабарів Пасенюку були виділені в окреме провадження, а потім з ними було пророблено юридичні маніпуляції, щоб справи «похоронити».

Це робилося для того, щоб вивести Пасенюка з-під кримінальної відповідальності, «взяти його на гачок» і використовувати у політичних та бізнесових цілях. До порушення кримінальної справи проти голови ВАСУ не дійшло — за нього заступилися впливові члени Партії регіонів. Після обрання Януковича Президентом Пасе-

нюк вдруге очолив Вищий адмінсуд, який вирішує долю виборів, мітингів і всіх взаємовідносин громадян з владними інститутами.

28 листопада 2011 р. телеканал ТВі у програмі «Знак окліку» на документальній основі оприлюднив детальну інформацію про одержання Пасенюком хабарів від голови Львівського апеляційного адміністративного суду Зварича.

У телепередачі зазначалося, що у протоколах допитів Зварич власноручно засвідчив таке: «У жовтні-листопаді 2008 року, виконуючи вимогу голови Вищого адміністративного суду України, я привіз Пасенюку 140 тисяч доларів США, які передав йому в конверті жовтого кольору в його службовому кабінеті по вулиці Московській, 8 у Києві, повідомивши йому, що це гроші по справі гранітного кар'єру, про які я доповідав йому біля Мукачова влітку восени 2008 року. Він сказав, що йому все зрозуміло, забрав зі столу конверт і поклав у стіл. Після чого я вийшов з кабінету, а гроші з конвертом залишилися у Пасенюка».

Зварич вказав і на інші факти передачі ним грошей Пасенюку та розповів, що неодноразово оплачував відпочинок Пасенюка у Львівській області: «Взимку 2006-2007 років, виконуючи вказівки Пасенюка, я зустрічав його та організував відпочинок у с. Славське Сколівського району Львівської області, де він катався на лижах разом зі своїми друзями та проживав на базі «Динамо», а я оплачував усі їхні витрати, пов'язані з відпочинком. Зимою 2007-2008 року Пасенюк також відпочивав у Славсько-

На допиті 5 травня 2009 р. Зварич зазначив:

«На продовження показів, даних мною 30 травня 2009 р., бажаю дати покази з приводу призначення мене на посаду голови Львівського апеляційного адміністративного суду України. Під час поїздки на з'їзд судів України восени 2005 р., перебуваючи в одному купе поїзда Львів — Київ № 92, я поділився своїми планами з начальником територіального управління ДСА України у Львівській області Тертичним. Під час нашої розмови Тертичний сказав мені, що є другом Пасенюка, з яким він може переговорити відносно мене та повідомити мене про наслідки розмови. Він сказав мені, що якщо йде мова про те, що мене, крім судді, призначають головою апеляційного суду, то я повинен підготувати для цього гроші. Суму він не уточнював, просив, щоб я визначився, що я можу запропонувати. На моє питання, чи це обов'язково, Тертичний відповів, що в іншому випадку

винен чітко виконувати його вказівки, які стосуються конкретних справ, у випадку його приїзду у Львів чи іншу західну область, займатися організацією його відпочинку та його друзів, співпрацювати з його другом Тертичним, пам'ятати, що одноразова дача грошей на посаду голови — це не вирішення питання, періодично потрібно привозити гроші, які потрібні йому на різні організаційні потреби.

Через деякий час, попередньо узгодивши по телефону, я приїхав до Пасенюка, щоб вяснити ситуацію з моїм призначенням на посаду голови суду. Пасенюк прийняв мене у своєму службовому кабінеті і сказав, що є певні труднощі з проходженням моїх документів і йому потрібні додаткові кошти, а саме 100 тис. євро, після чого він знову займеться скеруванням моїх документів.

Після цієї розмови я зустрівся зі своїм однокурсником Павленком, який на той час займався бізнесом, був генеральним

«Динамо», катався з ними на гірських лижах, а я оплачував їхні витрати за відпочинок. Так як це вимагало значних витрат, тому я просив Косенка допомогти мені в організації цих турів Пасенюка. Косенко мені допоміг в організації транспорту, часткової оплати проживання друзів Пасенюка, закупував продукти та відпочинку.

Саме в цей час, у присутності Косенка, Пасенюк дав мені вказівку знайти для нього земельну ділянку в Карпатах, це могла бути закинута база відпочинку з метою будівництва там готелю та заняття бізнесом.

Організуючи зимові відпочинки Пасенюку і його друзям, яких було біля 10 чоловік (одні приїжджали, інші від'їжджали), я ніс особисті матеріальні затрати за їх відпочинки, оплачуючи гроші за проживання директору бази «Динамо» пану Володи миру. В цьому мені частково допомагав Косенко. Коли ж Пасенюк поселився в приватному готелі на в'їзді в с. Славське біля «Смерекової хати», то мені оплачувати допомагав Кушнерик.

Зимом 2008 р. я зустрічав та поселяв Пасенюка з його друзями, які приїхали відпочивати та кататися на гірських лижах у Карпатах, попередньо в готелі «Жорж» Львова разом з Улицьким, а пізніше в с. Славське. Саме в цей приїзд Пасенюк повторив свою вимогу про підшукування йому земельної ділянки в гірській курортній місцевості Карпат з метою побудови готелю біля гірськолижної витягу з хорошою розвиненою інфраструктурою...

Я усвідомлював, що в разі невиконання вимоги Пасенюка я можу позбутися посади голови апеляційного адміністративного суду, а в разі незрозумілої реорганізації апеляційного суду то, можливо, і посади судді, так як не буде самого апеляційного суду. У зв'язку з цим я повинен був або знайти та організувати Пасенюку оформлення земельної ділянки на ту особу, яку він вкаже, або надати йому гроші на покупку цієї земельної ділянки в курортній місцевості Карпат».

Коментуючи оприлюднені у засобах масової інформації факти щодо одержання хабарів від Зварича, Пасенюк зазначив: «Груба фальсифікація. Зварич не підтверджував подібних

ком хабарів від Зварича, які були достатніми для порушення кримінальної справи щодо Пасенюка. Факти отримання Пасенюком хабарів від Зварича також були зафіксовані в оперативній справі СБУ.

Незважаючи на численні повідомлення ЗМІ про факти давання Зваричем хабарів Пасенюку (що, відповідно до вимог КПК, є приводом для порушення кримінальної справи), Генпрокуратура жодного разу офіційно не повідомляла про процесуальні рішення, які по них було прийнято.

У запиті я звернув увагу Пшонки на непоодинокі випадки нереагування керівництвом Генеральної прокуратури на публікації у пресі та мої депутатські запити про злочини, вчинені високопосадовими особами державної влади. Відповідно до повноважень народного депутата, я вимагав від Пшонки порушення кримінальної справи щодо Пасенюка за фактами одноразового отримання ним хабарів від Зварича, оприлюднених у ЗМІ.

Через деякий час із Генпрокуратури надійшла відповідь, що запит перевіряється і про результати його перевірки мене буде проінформовано. Але про кінцеві результати перевірки та які були прийняті процесуальні рішення, відповіді я так і не отримав.

«Всьому, що дається долею, таємно визначена своя ціна»

Віктор Трепак у публікації наголосив, що він: «...стояв біля витоків справи Зварича, здійснював оперативне супроводження її розслідування і може підтвердити, що слідчі «працювали» по Пасенюку. Вони були переконані в тому, що розслідування в цій частині має судову перспективу. Однак цього не сталося. За вказівкою керівництва ГПУ з матеріалами, які стосувалися Пасенюка, було пророблено юридичні маніпуляції — їх було виділено в кілька окремих справ і спрямовано для розслідування до прокуратури західних областей. Крім того, один із заступників Генпрокурора відкликав постанови слідчих про проведення необхідних експертиз за цими матеріалами. Зрозуміло, що таке рішення керівництва ГПУ не могло ухвалити без вказівки з самого верху. Вважаю, що

Відповідно до вимог чинного законодавства, розслідування злочинів, передбачених ст. 368 КЖ України (одержання хабара), вчинених суддями (головами судів), є виключною компетенцією і підслідністю НАБУ.

У ЗМІ я не зустрічав офіційного повідомлення НАБУ про початок розслідування за фактом одержання хабарів Пасенюком, викладених у публікації Трепака та у моєму депутатському запиті від 2 грудня 2011 року.

Тому 31 травня я направив директору НАБУ Артему Ситнику заяву про кримінальне правопорушення, що має ознаки злочину, передбаченого ч.3, ч.4 ст.368 (одержання хабара, повністю, в особливо великих розмірах, службовою особою, яка займає особливе відповідальне становище), вчиненого колишнім головою ВАСУ Пасенюком.

Відповідно до вимог ст. 214 КПК, заява повинна бути НАБУ невідкладно (але не пізніше 24 годин) зареєстрована в Єдиному реєстрі досудових розслідувань, до нього внесені відомості, які містяться у публікації Віктора Трепака та у моїй заяві і депутатському запиті ще від 2 грудня 2011 року щодо отримання одноразово хабарів колишнім головою Вищого адміністративного суду України Пасенюком.

Я запропонував Ситнику допитати мене як свідка.

Подивимося, чи здатне НАБУ збити «месер» Пасенюка і посадити його на «аеродром» у Менській колонії, де сидів його підлеглий «колядник», а разом з Пасенюком — «приземлити» і колишніх генпрокурорів Махницького, Ярему і Шокина та суддів Конституційного Суду, які своїми антиконституційними рішеннями сприяли Януковичу в захопленні й узурпації влади, що призвело до тяжких наслідків і людських жертв під час Революції гідності і стало однією з причин російської воєнної агресії проти України, яка уже забрала життя понад десять тисяч українців, більш ніж тридцять тисяч отримали поранення, майже два мільйони громадян стали біженцями-переселенцями, був анексований Крим і окупована частини Донбасу.

Також побачимо, чи спроможне відомство Ситника (його підслідність) порушити кримінальне провадження щодо Порошенка, який ще три роки тому повинен був звільнити суддів КС Бауліна і Вдовиченка, але цього не зробив, грубо проігнорувавши постанову Верховної Ради України, що має ознаки посадового злочину.

Керівники держави і правоохоронних органів повинні пам'ятати, що за скоєне зло рано чи пізно доведеться відповідати, якщо не особисто, то дітям, онукам і навіть правнукам до «сьомого коліна».

«За все в житті платити треба: що ти посієш — те й пожнеш. Господь завжди все бачить з неба, Його очей ти не минеш...»

Окрім земного, є ще й Суд Божий, куди б ви не втекли (від себе не втечеш).

Наші пращури — орії-руси залишили нам і нашим нащадкам давню мудрість: «Життя нічого не дає дарма, і всьому, що дається долею, таємно визначена своя ціна».

В ЖИТТІ треба...»

розмови з Пасенюком не буде, а також я повинен і його, Тертичного, також матеріально віддячити. Я повідомив йому, що в мене є мої власні 30 тис. доларів США.

Виконуючи умови, в які я був поставлений Пасенюком та Тертичним, весною 2006 року я переговорив з Тертичним, який повідомив мене, що домовився з Пасенюком про мій приїзд у Київ для вирішення питання подання моїх документів на посаду голови суду. При цьому він мені сказав, щоб я взяв з собою гроші для Пасенюка, та запитав мене, яку частку грошей я передаю йому, за те, що він принципово узгодив моє призначення на посаду голови суду.

Весною 2006 р. я взяв 30 тис. доларів США, з яких 5 тис. доларів США передав Тертичному на його вимогу. Гроші при передачі знаходились в конверті по 100 доларів кожна банкнота. Тертичний взяв передатки мною йому гроші та підтвердив інформацію, що тепер я можу їхати до Пасенюка та передати Пасенюку гроші та узгоджувати питання вже з ним. У домовлений день весною 2006 р. я приїхав у Київ і прийшов у Вищій адміністративний суд. Перед цим 25 тис. доларів США я помістив в конверт в пачках по 10 тис. доларів США в двох упаковках та 5 тис. доларів США в одній упаковці, купюрама по 100 доларів США.

Конверт з грошима в сумі 25 (двадцять п'ять) тис. доларів США я передав безпосередньо в руки Пасенюку в його службовому кабінеті на його вимогу за те, що він направить подання про призначення мене на посаду голови апеляційного суду. Долари, які я йому передав, він поклав у робочий стіл.

При цьому Пасенюк зазначив, що на посаді голови я по-

директором страхової компанії «Універсальна», та попросив його позичити 100 тис. євро на вирішення моїх особистих питань, пов'язаних з моїм призначенням на посаду голови апеляційного суду, що саме таку суму в мене вимагає Пасенюк. Павленко сказав мені, що постараться мені допомогти, дати мені свої особисті, з його рахунку, гроші, але не в євро, а в доларах США еквівалентно до євро.

Пройшов якийсь час, і Павленко передзвонив мені та сказав, що я можу приїхати в Київ, в його офіс, який знаходиться в кінці вул. Орлика, і взяти обумовлені гроші. Літом 2006 р. в кабінеті офісу Павленка я отримав в конверті 130 тис. доларів США. Гроші були в упаковках по 10 тис. у стодоларових купюрах. З конверта я витягнув одну упаковку, а саме 10 тис. доларів США, після чого по телефону домовився з Пасенюком, щоб він мене прийняв. Узгодивши з ним годину, я прийшов у Вищій адміністративний суд, у приймальню до голови суду і був ним прийнятий. В кабінеті голови суду на вимогу Пасенюка я передав йому 120 тис. доларів США в конверті жовтого кольору, який він взяв і поклав у шухляду стола.

У листопаді 2006 р. я був призначений на посаду голови Львівського апеляційного адміністративного суду. Зимом 2006-2007 рр., виконуючи вказівки Пасенюка, я зустрічав його та організовував йому відпочинок в с. Славське, де він катався на гірських лижах разом зі своїми друзями та проживав на базі «Динамо», а я оплачував всі їхні витрати, пов'язані з відпочинком.

Зимом 2007-2008 р. Пасенюк знову відпочивав у с. Славське зі своїми численними друзями, проживав на базі

Керівники держави і правоохоронних органів повинні пам'ятати, що за скоєне зло рано чи пізно доведеться відповідати, якщо не особисто, то дітям, онукам і навіть правнукам до «сьомого коліна». Не забувайте, що трапилося з Януковичем і його молодшим сином Віктором.

«фактів» ні на слідстві, ні в суді. А якщо припустити, що такі показання є, то отримані вони були під тиском, із застосуванням погроз та обіцянками свободи». В іншому випадку, відповідаючи на твердження журналіста про те, що «є відповідні протоколи допитів Зварича», Пасенюк відреагував: «Ну так що, що є?!».

Мною також була отримана інформація, що у ході розслідування кримінальної справи з обвинувачення Зварича слідчими Генпрокуратури та оперативниками СБУ були здобуті як оперативні матеріали, так і процесуальні докази про неодноразове одержання Пасеню-

нині є всі можливості для того, щоб «реанімувати» ці справи і провести їх повне, всебічне, об'єктивне розслідування, встановивши істинну і поставивши в них правую крапку. Як на мене, у цьому має бути зацікавлений і сам Пасенюк, оскільки тоді він спростовував би цю інформацію».

Опубліковані у ЗМІ відомості, які можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, згідно з вимогами КПК, повинні бути обов'язково внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань, а орган, якому підслідний злочин, зобов'язаний розпочати розслідування.

■ ВІДЛУННЯ

Закон «про квіти»,
або Чи є патріоти серед чиновників?

Майя ГОРНОСТАЛЬ

Кам'яний Брід, Баранівський район, Житомирська область

«Нація повинна берегти свою мову. Втратити рідну мову і перейняти чужу — найгірший знак підданства».

Томас Девіс (ірландський політик)

Причиною, що спонукала мене звернутися до редакції і, відповідно, до читачів, стала реакція міністра внутрішніх справ Арсена Авакова на текстову версію інтерв'ю Олега Скрипки, опублікованого 20.04.2017 р. щодо тих, хто не хоче чи не може вивчити українську мову. Насамперед хочу зазначити, що поділяю думку Олега щодо надання допомоги всім, хто з тих чи інших причин не може опанувати мову країни, в якій прожив усе своє свідоме життя. Мета співака: «Допомогти російськомовним українцям, надаючи їм освітній підтримку». А що маємо ми, зазначає він: «Україномовні громадяни не мають достатньо книжок українською, фільмів, інтернет-контенту, відсутня можливість спілкування. І дійсно, російська мова переважає в телебаченні, друкованих виданнях, сфері послуг, хоча, за дослідженнями, російську мову вважають рідною лише 15% громадян України». Тому ті з коментаторів, хто за суджує Скрипку і всіляко ображає, як на мене, продемонстрували відсутність культури, виховання або ж дуже хочуть сподобатися (про всяк випадок) послідовнику Гітлера — Путіну.

У нас є й такі, хто не хоче вчити українську мову. На мою думку, вони відкрито демонструють неповагу до українців і України. До них належить і пан Аваков, який засуджує Олега Скрипку: «Сьогоднішній фальшивий перл о неговорящих по-українски людям особенно омерзительен». Як на мене, «омерзительним» є те, що вищезгаданий державний службовець не дотримується законів України, в яких зазначається, що при виконанні службових обов'язків він повинен використовувати державну мову. Як зазначив экс-Генеральний прокурор України, колишній член Конституційного Суду В. Шишкін, це є підставою (невикористання державної мови) для ГПУ порушити проти нього кримінальну справу.

Також не можна не погодитися і з такими словами О. Скрипки: «Треба, щоб усі на рівні пересічних громадян усвідомили, що наша мова реально зникає. Її треба рятувати так, як рятують рідкісних тварин, занесених до Червоної книги. Я не вчений, але, за моїми спостереженнями, якщо так буде і далі, то через 20-30 років українською мовою не користуватимуться, бо сьогоднішні процеси відбуваються дуже швидко. Коли з нас хочуть висмоктати всі ресурси, то кажуть, що ми з росіянами — один народ... Розчарування суспільства в минулій владі переросло в реальний розпач за владу нинішню». І хоч це було сказано в 2010 р., воно підтвердилося на засіданні парламенту, коли Прем'єр В. Гройсман звернувся з лайкою російською мовою до віце-прем'єра Т. Зубка. Або ж чи не має рації Скрипка, коли стверджує, що «в Україні вже давно йде антиукраїнська, антикультурна програма на повне знищення української мови в піснях, музиці тощо». Тому й ефірів немає...

Якщо в Україні ти співаєш українські пісні, розмовляєш українською мовою, то автоматично стаєш націоналістом. В інтерв'ю «Українським новинам» співак сказав: «Коли я співаю українською, то мої стартові позиції слабші, ніж у російського гастролера. Відповідно й гонорари у мене менші. І, не маючи нормальних позицій української мови, ми потерпаємо економічно. В нас немає української літератури. Мультиків українською для моїх дітей не дістати. Моя музика слабо крутиться на радіо. Чи хтось зможе заперечити правдивість сказаного? Думаю, що лише «друзі» української незалежності. Ми й справді живемо в країні, де заборонено українську мову, бо частка пісень українською на радіо лише через три роки має досягти 35% від загального обсягу пісень».

За результатами моніторингу активістів руху «Відсіч», телеканали «1+1», ICTV, «Україна», «Інтер» частку україномовного контенту проти минулого року зменшили вдвічі і нині вона становить 15,5%, а російськомовного — збільшилася з 34 до 44%. І наостанок про правду від Олега Скрипки: «Уявіть собі газон із дуже непривабливими квітами. Їх періодично закатували в асфальт, а вони чомусь росли. Тепер вирішують, чи варто ті квіти поливати. Закон про квоти на українську музику — це закон про поливання квітів». Україна виживе і процвітатиме завдяки саме таким патріотам, як Олег. ■

■ ГЛАС НАРОДУ

«Є лише постійні
національні інтереси»

Час визначитися з пріоритетами

Анатолій ЛЮДВИНСЬКИЙ
Полтава

У 2004 р. я був просто закоханий у Віктора Ющенка, як, до речі, і в Юлію Тимошенко, доки не стало ясно, що це гоголівський персонаж: «Я тебе породила — я тебе і вб'ю!» (а її вплив на перебіг передвиборчої кампанії в той момент, коли кандидат боровся з наслідками отруєння, був величезний).

Із плином часу, пройшовши через цикл сподівань, надій і розчарувань, я залишаюся при думці, що В. Ющенко був кращим Президентом минулої чверті століття історії незалежної України, бо зробив низку кроків, що застопили Край як окремішній політичний суб'єкт. До гривні від голови Національного банку України Віктора Ющенка до півторарічного успіху Прем'єр-міністра Віктора Андрійовича, що показав економічний потенціал країни і здатність самостійно розвиватися при умілому керівництві, він додав визнання Голодомору 1932-33 рр. геноцидом українського народу і визнання історичної ролі УПА та її лідерів Романа Шухевича та Степана Бандери. Але в тому, що визнання припало на кінець каденції Президента Ющенка, криється й одна з причин його поразки...

Недавно журналістка Наталія Влащенко в закльотному бліці свого ток-шоу запитала адвоката Іллі Новікова, чи порушив би він закон, щоб захистити невинуватого. На що він, не вагаючись, відповів: «Так!». До чого цей приклад з іншої сфери і теми? Для порівняння характерів. Президент Віктор Ющенко міг би вирвати націю з трясовиння невизначеності, якби... згадується візит новообра-

ного Президента України до Конгресу США. Як тільки було його названо, як усі конгресмени, 70% з яких були в помаранчевих шаликах, в єдиному пориві, стоячи, влаштували лідеру України бурхливу овацію. Який колосальний світовий авторитет! Такому лідеру вибачили б багато чого, якби він діяв рішуче задля успіху Української держави. Чому ж не діяв рішуче?! І вкрадається крамольна думка: він не вірив в український народ... Ця думка генерується неодноразовими скаргами, уже після поразки в 2010-му, на спосіб виживання в умовах тривалого гноблення, коли до ноги була винищена національна аристократія, а без неї нація — як вершник без голови. І тут вбачається два варіанти реабілітації нації: або чекати, доки нація відтвориться природним шляхом, чого в умовах нелояльного оточення, швидше за все, відбутися не може, або зайнятися селекцією, але для цього має бути державна стратегія і методика, чого, попри нагальну потребу постгеноцидної нації, як не було, так і немає досі.

Був момент, коли відновлення аристократичного прошарку можна було зробити швидко; коли на захист держави від агресора жертвовно стали добровольчі батальйони народної армії, а тисячі волонтерів виконували роль тилового забезпечення. Але замість того, щоб скріпити ними державний апарат, система, в якій «любі друзі» мають не останнє слово, приборкала народне піднесення, розсіяла народну армію, а занадто впертих вивела з інформаційного простору, як тільки загрозі ї пануванню минула.

Наслідком україноскептицизму було невизнання того, що еко-

номічному лібералізму не шкодить природний націоналізм. Для підтвердження сумісності пригадаємо висловлювання відомих політиків і націоналістів. Скажімо, Вінстон Черчилль говорив: «У нас немає ні постійних ворогів, ні постійних друзів. У нас є постійні національні інтереси». А ось Степан Рудницький* писав («Чому ми хочемо самостійної України»): «Націоналізм — це спрямування думок, слів чи діл одиниці або гурту в тому напрямку, в якому йде корисний розвиток нації, до якої ця одиниця або гурт належать».

Із «любими друзями» все зрозуміло: вони переконаливо показали, що коли їм стає гаряче, вони зникають, щоб згодом з'явитися в Росії чи в Ізраїлі, а тамтешні держави «своїх» не видають. А ви, українці-«хохли», куди подінетесь, якщо в Україні знову запанує НКВС-ФСБ? Знову торуватимете кандалний сибірський шлях? А так неминуче станеться, якщо не буде спрямування, не постане сучасна українська нація. Не даймо себе одурити демагогією про «політичну» націю. Це не про нас, бо на тут 78% у складі населення. Але якщо ми, уникаючи безкінечних дискусій, погодимось на термінологію глобалізму, то все одно треба буде відповідати на запитання, яка це буде нація: російська, єврейська, українська?

Більшовицьке тлумачення цієї кави тим, що визнає корисну роль націоналізму в перехідний період історії. Незалежну Україну чекав перехідний період — три в одному: позбутися колоніальних пережитків, замість постбільшовицької ідеології розробити національну; замість планової економіки розбудувати ринкову. Глибока криза в усіх сферах, в яку Україна продовжує занурюватися, свідчить про те, що існуюча система влади завдання перехідного періоду не виконала. ■

*за ці переконання академіка С. Рудницького розстріляли в 1937 р. в Сандромосі разом із сотнями інших інтелігентів-аристократів, для яких честь була найвищою цінністю.

Незважаючи на ситуацію в країні, столична влада думає не лише про корисне, а й про красиве. Так, із травня у Києві запрацювали фонтани на Русанівському каналі. І хоча помилуватися грою світла і музики можна лише ввечері п'ятниці та суботи (в усі решта днів тижня працюють лише водограї, без «музикограїв»), враження приємні.

Продумана також система охорони: коли зловмисники наважаться пошкодити фонтани, спрацює спочатку голосове попередження, а потім і сирена, після чого вже слід чекати на охоронців правопорядку.

■ ПОЛІТПАРНАС

Про гномів і гулліверів

Аркадій МУЗИЧУК
Київ*«Все людство вже збулось,
Лиш ми їще на старті...»*

Ліна Костенко

*Що загубив, чого надбав?
Вже двадцять п'ять... А все на старті.
За що з мільйонами волав,
Що незалежності ми варті?
Що Україна є на карті!
І в тому сумнівів не мав,
Був переконаний до йоти.
Надбавши із десяток прав,
І голос «за», і голос «проти»,
І у Європу різні квоти,
Майданівським став крикуном
В чужім на чверть електораті.
Малим, безправним, наче гном,
В олігархічній паханаті,
І у оренду взятій хаті.
А гуллівери — хто вони?
Чийого духу, віри, мови?
Прогавили, як пахани
Гулаго-сталінські окопи
Перекували на свій лад
Під нашим прапором, тризубом,
По-хамському, нахабно, грубо
Під словоблуддя різних рад,
Під свій петардний зорепад.
...А гноми з попелу у храмах
Рятують знов іконостас,
Примножують столітні драми.
Бо не вчилось, як вчив Тарас,
Вже котрий раз... ■*

■ Є ПРОБЛЕМА

«Наша хвороба — не вирок»

Чим занепокоєні українські хворі на гемофілію

Сергій ДОВГАЛЬ
Дніпро

Нещодавно ЗМІ оприлюднили заяву президента відомої компанії «Біофарма» Костянтина Єфіменка, яку він зробив під час своєї прес-конференції в інформагенції «Інтерфакс-Україна». Цифри, які на ній прозвучали, людину непосвячену справді могли збентежити. «Тендер із закупівлі фактора коагуляції крові для лікування гемофілії проведений непрозоро. З незрозумілої причини перемога в тендері була віддана італійській компанії «КЕДРІОН», яка запропонувала на 35% вищу ціну. Це призведе до перевитрати державного бюджету на суму близько 600 тисяч доларів», — наголосив Костянтин Єфіменко.

Перевитрата бюджету чи конфлікт інтересів?

Відтак президент «Біофарми» повідомив про три листи для офіційного оскарження результатів тендеру, які на час проведення його прес-конференції (19 травня) залишалися без відповіді. Адресовані вони Програмі розвитку ООН (ПРООН), яка на замовлення Міністерства охорони здоров'я України (МОЗ) проводила тендер. На переконання пана Єфіменка, український препарат для лікування гемофілії — «Біоклот А» — був неправомірно виключений із торгів, і керівництво компанії не розуміє причину такого рішення.

Більше того, «Біофарма» повідомила про запуск нею всеукраїнської акції з промовистою назвою «Нам не все одно. Ми разом». «Ми хочемо підтримати хворих гемофілією в Україні. На сьогодні в країні 2,5 тисячі таких пацієнтів, із яких більше 500 — діти. Ми поставили перед собою амбіційне завдання — у десятирічній перспективі вирішити проблему гемофілії в Україні. Щоб українські хворі почувалися нормальними людьми і могли вести повноцінне життя», — пояснив в. о. генерального директора фармзаводу «Біофарма» Андрій Обрізан.

А за кілька днів прес-конференції скликав і депутат Верховної Ради України від Радикальної партії Віктор Галасюк, який заявив не лише про вищезгадану розтрату бюджетних коштів, а й про необхідність створення слідчої комісії ВР та звернення із запитом до Прем'єр-міністра Володимира Гройсмана і міністра охорони здоров'я Ульяні Супрун.

Хворі на гемофілію вже не один рік намагаються достукатися до можновладців.

«У багатьох країнах такі хворі служать в армії чи поліції»

Пацієнти вбачають у лікуванні своєї хвороби зіткнення інтересів. З такою переконаністю завітали до корпункту «Україна молода» у Дніпрі керівники Дніпровського осередку Всеукраїнського товариства гемофілії Сергій Шемет та Дмитро Кизилов. Обоє — відносно молоді люди, але пересуваються за допомогою ципків.

— Гемофілія — спадкове порушення згортання крові, яке без належного лікування призводить до пошкодження опорно-рухового апарату і підвищеної смертності

го товариства гемофілії є чи не найголовнішим збурювачем неспокою на теренах нашої держави. Отож Сергій із Дмитром на власному досвіді переконують, що нинішня ситуація з результатами тендеру, очима кінцевих споживачів цього препарату пояснюється дуже просто. Більше того, дніпровські активісти в тому, що відбувається сьогодні, вбачають неабияке політичне підґрунтя. Це пояснюється наступним.

Ринок препаратів факторів згортання крові в Україні почав функціонувати тільки з 2006 року і стабільно збільшувався. Внаслідок цього у нас виросло нове покоління ді-

інфраструктури в уряді Азарова. І серйозний сигнал для занепокоєння ми, пацієнти, для яких ці препарати є питанням життя і смерті, отримали ще тоді. Отож за подальшим розвитком подій стали спостерігати з особливою прискіпливістю.

Наприкінці 2012 року відбулася чергова конференція Всеукраїнського товариства гемофілії, в якій брали участь представники з усіх регіонів нашої держави. На ній було ухвалене звернення до Міністерства охорони здоров'я з вимогою надати детальну інформацію про препарат «Біоклот А», зокрема щодо якості сировини, якою є людська

ням саме хворих на гемофілію, час від часу отримують розголос.

Тільки з початком бойових дій на Донбасі катастрофу з безпекою крові приховати стало неможливим. Люди вишикувалися у черги, щоб здати кров для поранених солдатів, а служба крові виявилася просто неспроможною якісно протестувати всіх донорів. Отож багато воїнів до своїх поранень отримали ще й інфекції.

Така ситуація для фахівців не є таємницею. Недарма ж реформа служби крові окремо прописана в Угоді про Асоціацію України — ЄС.

У Всеукраїнському товаристві гемофілії і взагалі заявляють про масову інфікованість насамперед гепатитами В та С, а також ВІЛ своїх членів, яка серед дорослих хворих становить практично 100 відсотків.

«МОЗ уперше став на бік пацієнтів»

Наприкінці 2015 року відбувся всеукраїнський мітинг хворих на гемофілію під стінами Міністерства охорони здоров'я України. Головна його вимога — необхідність відмовитися від закупок «Біоклота». Наприкінці 2015 року «Біофарма» взяла участь у торгах, які проводили в МОЗ, для якого вони виявилися останніми, оскільки з 2016-го всі тендери по медичних препаратах стали проводити через міжнародні організації, однією з яких є саме ПРООН. Це насамперед пояснювалося прагненням покінчити з корупцією при закупівлі ліків.

Того ж 2015 року акція пацієнтів з вимогою виключити «Біоклот» із переліку препаратів, які

закуповують проти гемофілії, відбулася і в Дніпрі. Її учасники це пояснювали власним досвідом. Адже саме у 2015-му в результаті тендеру, проведеного в Дніпропетровській області, був закуплений імпортований препарат, на який хворі не нарікали. Отож у 2017-му дніпровці вирішили поширити свій досвід на всю Україну, про що й повідомили під час вищезгаданої зустрічі Ульяні Супрун.

— Восени 2016 року пацієнти знову звертаються з відкритим листом, цього разу до в. о. міністра охорони здоров'я Ульяні Супрун, у якому насамперед привертають увагу до ситуації з безпекою і якістю «Біоклота». Під час зустрічі особливо наголошували на тому, що результати незалежної експертизи «Біоклота» не є офіційними, зафіксовано відразу шість проявів побічних ефектів, хоча самі активісти вважають, що таких проявів значно більше. Підсумком цього спілкування стало визначення конкретних напрямів вирішення проблеми, як-от створення тристоронньої робочої групи МОЗ — пацієнти — «Біофарма», відбір у випадковому порядку серій «Біоклота» з нових партій препарату і обов'язково безпосередньо з лікувальних закладів і проведення офіційних досліджень у міжнародній лабораторії. Прикметно, що Міністерство охорони здоров'я вперше за час свого існування стало на бік пацієнтів, — зазначає Сергій Шемет.

У тому ж 2016 році спільнота пацієнтів збрала з різних областей України зразки препарату, які направили на аналіз до міжнародної лабораторії.

— Ми очікували незначного зниження активності флаконів, оскільки варіації на 10-20% у той чи інший бік допускаються згідно з вимогами Європейської фармакопеї. Результат здивував не лише нас, а й співробітників лабораторії, адже активність наданих зразків склала всього 37-50 відсотків від заявленої. Тому й заява пана Єфіменка про те, що одна одиниця «Біоклота» коштує 11 центів США, а препарата «звичайного» — 16 центів, зовсім менше спірна. Адже для досягнення того ж лікувального ефекту одиниць «Біоклота» потрібно у 2-3 рази більше, а тому можна засвідчити, що торги ПРООН відбулися зі значною економією бюджетних коштів для нашої держави, — наголошує Сергій Шемет. ■

Вітчизняний препарат виготовляють з донорської крові, тому серед пацієнтів існує дуже високий ризик підхопити інфекцію.

внаслідок неконтрольованих кровотеч. При гемофілії різко зростає небезпека загибелі пацієнта від крововиливу в мозок та інші життєво важливі органи навіть за незначної травми. Але ця хвороба вирок не є. За умови введення людям із гемофілією з дитинства препаратів факторів згортання крові вони виростають здоровими і повноцінними членами суспільства. У багатьох країнах такі люди служать в армії чи поліції, займаються спортом, — розповідає Сергій Шемет.

Вуха... Партії регіонів?

На Дніпропетровщині нараховується лише 155 хворих на гемофілію, з яких 115 — дорослі і 40 — діти. Тобто захворювання — доволі рідкісне. При цьому саме Дніпровський осередок Всеукраїнсько-

тей з гемофілією, які нічим не відрізнялися від своїх ровесників. Вдалося стабілізувати стан і багатьох дорослих.

— Але такі позитивні зміни тривали досить недовго, — зазначає Дмитро Кизилов. — У 2011-2012 роках на ринок препаратів гемофілії звернула увагу компанія «Біофарма» і дуже швидко було створено вітчизняний аналог фактора FVIII — «Біоклот А». Новинку зареєстрували і схвалили до використання у Міністерстві охорони здоров'я, яке тоді очолювала Раїса Богатирьова, без найменшої бюрократичної тяганини. Що ніскільки не дивує, адже один із власників «Біофарми» Василь Хмельницький був тоді народним депутатом України від Партії регіонів, а Костянтин Єфіменко — заступником міністра

плазма крові. Головний експертний центр тоді від своїх пацієнтів динично відмахнувся, сприйнявши їх як «третіх осіб», що не мають права на таку інформацію.

У Всеукраїнському товаристві гемофілії ще тоді звертали увагу на те, що цей препарат виготовляють із донорської крові. Однак система національної служби крові, зокрема, стосовно вимог до тестування донорів, моніторингу вірусних інфекцій, зберігання плазми тощо абсолютно не відповідає сучасним стандартам безпеки. А тому серед споживачів продуктів крові існує дуже високий ризик підхопити ту чи іншу інфекцію. І хоча медики в таких випадках зазвичай стверджують, що це може статися за різних обставин, усе ж скандали, пов'язані з інфікуван-

■ ДІЙОВІ ОСОБИ

Синє й жовте: їхнє поєднання дає нове життя!

Чому Тетяна Сірочук вважає, що українська мова — це мова Шевченка, та які переклади з української збирається видавати французькою

Тетяна ЛАРЬКО

Із Тетяною Сірочук ми зустрілися в Києві. Вона спланивала свою поїздку до родичів так, щоб по дорозі відвідати заходи «Книжкового арсеналу». Адаже пані і сама видавець, і неодмінно мала відвідати одну з найповажніших книжкових ярмарків України. Тетяна Сірочук є доктором французької мови та літератури, засновницею й директоркою видавництва «Блю & Жон», що на Єлисейських Полях у Парижі. Це видавництво, хоча й дуже молоде, вже цього року мало стенд на Книжковому салоні в Парижі (що є найбільшим у Франції). Книжок ще поки видано небагато, але серед них — переклади з української, що у Франції трапляється нечасто.

У Франції саме мазепинці були першими емігрантами з України

■ **Пані Тетяно, ви ж родом з України. А тепер ви — громадянка Франції. Як це сталося?**

— Так, я народилася на Хмельниччині, поблизу міста Острог Рівненської області. Навчалася в Чернівецькому університеті на факультеті іноземних мов, потім там викладала французьку мову та літературу. А в 1998 році поїхала до Франції на запрошення одного французького професора. Мене дуже цікавило, як французьку мову й літературу викладали у Франції для французів.

■ **І до якого університету ви потрапили?**

— До університету Нансі II (сьогодні це університет Лотарингії). Там і захистила докторську дисертацію з французької мови та літератури. До речі, змогла писати також і про Україну.

■ **А саме?**

— Працювала, зокрема, над творчістю Вольтера і його «Історією Карла XII, короля Швеції». Саме в цій книжці Вольтер присвятив чимало сторінок запорожцям, Мазепі, опису України, а також зазначив, що «Україна завжди прагнула бути вільною». Тут йдеться не про випадковий інтерес, а про цілеспрямоване дослідження, адже до написання цієї книжки, яку Вольтер називав згодом своїм найулюбленішим твором, він готувався роками і вивчав багато історичних свідчень і документів. Переписувалася також з очевидцями подій, допитуючись, зокрема, якою людиною був Мазепа. Про все це я дізналася, вивчаючи архіви Вольтера в Національній бібліотеці Франції у Парижі. Додам ще, що у Франції саме мазепинці були першими емігрантами з України.

■ **Першою хвилею все-таки називають еміграцію, пов'язану з першою світовою війною та більшовицьким переворотом.**

— (Посміхаючись) Назвімо це нульовою хвилею, але еміграція ця була.

■ **Тож після захисту дисертації ви продовжували викладати французьку для французів?**

— Французьку для французів я викладала ще під час написання докторської дисертації. А після захисту мені запропонували викладати українську в Інституті східних мов та цивілізацій у Парижі (французькою — Inalco). Моїми студентами були французи, народжені у Франції, які бажали вивчати українську мову й культуру.

Тетяна Сірочук.

«Мої друзі і знайомі, мої племінники були на Майдані»

■ **Пані Тетяно, тож ви мали досить успішну академічну кар'єру. Що ж змусило вас стати видавцем?**

— Мені завжди хотілося мати власне видавництво. Мрія ця — давня, я все думала — зроблю це колись... До дії мене спонукали події в Україні, зокрема в лютому 2014 року, коли в Києві пролилася кров. Мої друзі і знайомі, мої племінники були на Майдані. А що я могла зробити для країни, де народилася? Знаючи, наскільки вагомою може бути культурна дипломатія, саме тоді я і прийняла рішення заснувати своє видавництво і таким чином долучитися до промоції української літератури і культури у Франції та у франкомовному світі.

■ **Але ж видавництво — це бізнес. Ви знайшли спонсора, щоб почати власну справу?**

— Я вклала у видавництво всі свої заощадження. Мій чоловік, він француз, повністю підтримав мене.

■ **Я не питаю, чому ви назвали своє видавництво саме так — Bleu & Jaune, «Синє й Жовте»...**

— Річ не лише в тому, що синій і жовтий — це кольори України. Синій і жовтий, змішуючись, дають новий колір і, у певному сенсі, нове життя. Так моє життя і, як-то кажуть, тоді круто змінилося: аудиторія зростає від кількох студентів у Парижі до кількох тисяч читачів у Франції та Європі... Але спочатку, звичайно, треба було закласти стійкий фундамент. Протягом 14-го року я готувала необхідні документи, а в 15-му я вже офіційно зареєструвала видавництво і видала першу книжку.

■ **І яка то була книга?**

— «Кобзар» видання 1840 року! Для мене українська мова — це мова Шевченка. Саме він першим довів, що українська мова може зворушити, а поезія — може змусити задуматися. А зворушити і змусити задуматися — це покликання справжньої літератури. Моїми перекладачами стали мої колишні студенти з Іналько. Вони — французи, всі носії французької мови. Адаже я хотіла об'єднати навколо себе команду людей, яким, як і мені, доля України не була байдужою, які теж хотіли щось зробити для України; з іншого боку, я також хоті-

ла дати їм можливість успішно дебютувати в галузі художнього перекладу.

■ **Звичайно ж, переклад творів Шевченка — то виклик для перекладачів. Але ж як французи сприймають твори Шевченка? Можливо, то неправильне бачення, але я можу увявити собі Лєсо Українку поза українською мовою, а от Шевченка — не можу.**

— Будь-який автор, будь-який твір — то виклик для перекладачів. Це довга і клопітна робота. Але перекладати треба, адже це одна річ розповідати французам, що Шевченко багато значить для України, і зовсім інша — дати їм можливість читати його і мати свою думку. Нам часто пишуть французи: «нарешті зміг відкрити для себе Шевченка і зрозуміти, чому його так шанують українці», «його «Катерина» читається, як повість», «поезії не люблю, але вашого «Кобзаря» прочитав за один вечір»... Тобто для мене це місія: не просто щось видати, а показати, що українська література народилася не у ХХІ столітті, а що вона має глибоке коріння.

Однак не можна обмежуватися класичною літературою, також треба говорити про сьогодення. Й оскільки Майдан дав, певним чином, поштовх створенню видавництва, то я обов'язково хотіла видати також книжку про події в Україні. Так, у листопаді минулого року вийшла «Казка про Майдан» Христини Лукашук у перекладі Жюстін Горєцької.

Оригінальні оцінки подорожі до Італії та до України

■ **А які у вас плани — видавати лише українські книжки?**

— Специфіка мого видавництва — це французька й зарубіжна літератури. Наприклад, ми одночасно видали дві книги новел французького письменника, філософа й кінематографіста Тьєрі Луазеля, в яких він оригінально оцінює свої подорожі до Італії та до України. Крім того, самій мені було цікаво спостерігати і показати, як розвивався стиль автора, адже дві ці збірки розділає час у тридцять років. У нього дуже елегантна французька мова, пише він легко, дія розвивається між реальністю і фантазією. Мені подобається така література, і тому з цим автором у нас вже є інші задуми.

■ **Але ж для сучасної української літератури ви також відкриті?**

— Так, звичайно, це в першу чергу. Шкода, що в Україні практично нема підтримки перекладів, це б суттєво збільшило кількість українських книжок на французькому ринку. Але як французький видавець маю право на підтримку із французького боку.

■ **Отже, виходить, Франція підтримує видання українських книжок французькою мовою?**

— Не лише українських, а взагалі перекладних книжок. Але якщо сама країна дбає про промоцію своєї культури, тоді перекладних книжок видається набагато більше. За прикладом далеко йти не треба: французька література видається і перекладається в Україні дуже добре, адже Франція дуже активно підтримує свою літературу. Згадаймо хоча б Програму сприяння видавничій справі «Сковорода», яку ініціювали Посольство Франції та Французький інститут в Україні.

Розумію, що Україна має чимало проблем, на вирішення яких піде багато затрат і часу. Але можуть бути також приватні ініціативи. Тому ми пропонуємо партнерство для тих, хто хоче підтримати українську літературу у Франції. Така культурна дипломатія допомагає створити позитивний імідж не тільки України, а й самих партнерів. Я впевнена, кожен із нас може щось зробити для України.

■ **А якого роду українську літературу ви плануєте видавати? Адже українських авторів багато, і вони різні.**

— Я намагаюся врахувати не лише те, наскільки той чи інший український автор відомий у себе, а й те, наскільки це буде сприйматися у Франції. Хочу також допомогти молодим українським авторам. Буває по-різному: інколи я сама вибираю книжку, яку хочу видати, інколи перекладачі мені пропонують (цей підхід я заохочую, адже над перекладом треба працювати місяцями, тому, коли перекладачі перекладають книжку, яка подобається, робота йде краще), а зазвичай автори нам просто надсилають свої книжки на нашу паризьку адресу (яку можна знайти на нашому сайті www.editionsbleuetjaune.fr), і тоді ми відбираємо, що нас цікавить.

■ **А як продаються ваші книги? Чи їх беруть книгарні, чи лише через інтернет?**

— Наші книги зареєстровані в усіх міжпрофесійних базах даних. А це означає, що їх можна якщо не знайти, то замовити в абсолютно всіх, навіть найменших, книгарнях Франції та навіть у Європі. Звичайно, їх можна придбати через інтернет або безпосередньо у нас. От була така цікава історія: на минуле католицьке Різдво один француз замовив у подарунок своїй дружині «Новели» Тьєрі Луазеля і «Казку про Майдан», а вона йому — «Кобзаря»; доводилося тримати все це у секреті, домовляючись із кожним окремо про подарунковий папір, день і адресу доставки...

Крім того, ми багато спілкуємося з пресою, щоб був розголос про наші книги. Спочатку я думала взяти на роботу людину по роботі з пресою. Потім зрозуміла, що я це маю робити сама. Навіть якщо той чи інший журналіст нічого про нас не напише, він усе одно запам'ятає, чому я заснувала видавництво або його назву, прореагує на неї, коли почує вдруге. Звичайно, все має робитися професійно, тому я вчила маркетинг з американським спеціалістом і визначала з ним стратегію видавництва, щоб про книги знала цільова аудиторія.

■ **Отже, тепер ви обрили викладання й зайнялися видавничою справою?**

— Наразі я одночасно займаюся науковою роботою і видавничою справою. Але викладання певним чином теж продовжується, адже я постійно підтримую і вчу своїх молодих перекладачів: інколи треба щось пояснити, інколи перевірити, інколи «навести» на кращий переклад. Я вірю у них. За ними майбутнє і ніколи не рано починати готувати собі заміну. Це те, що, як кажуть французи, спонукає мене щодня вставати і бігти життям... ■

ПАМ'ЯТКИ

Не стримати «Вітер»

У Києві ресторатори відкрили мозаїчне панно Алли Горської

Панно «Вітер».
Фото зі сторінки Євгенії Моляр у «Фейсбуці».

Аліна НЕБЕЛЬСЬКА

Власники ресторану Mill Hub, що на проспекті академіка Глушкова в Києві, відкрили мозаїчне панно «Вітер» художниці-дисидентки Алли

Горської. До цього мозаїка, яка є історичною пам'яткою, була перекрита логотипом закладу харчування. Панно «Вітер» Алла Горська створила у 1967 році разом зі своїм чоловіком Віктором Зарецьким і жи-

вописцем та монументалістом Борисом Плаксієм. Будівля ресторану, на фасаді якої розташоване зображення «Вітер», за наказом Мінкульту восени 2016 року стала архітектурною пам'яткою.

Днями раніше мистецтвознавиця Євгенія Моляр у «Фейсбуці» висловила своє обурення щодо «замуровування» мозаїки. Адміністрація закладу зазначила, що не знала про охоронний статус пам'ятки і навіть не думала руйнувати мозаїчне панно. Тепер, після відкриття роботи для огляду, під назвою ресторану власники почепили табличку з інформацією про статус «Вітру» та його авторів.

Нагадаємо, творчий доробок Алли Горської, художниці-шістдесятниці й учасниці правозахисного руху в Україні — це десятки монументальних, живописних, графічних робіт, у яких поєднуються риси українського авангарду 1920 років, бойчукізму та народні мотиви. Зокрема, панно залишилися у Донецьку. Свого часу художниця створила ескізи до вистав «Ніж у сонці» за поемою Івана Драча, «Отак загинув Гуска» Миколи Куліша, «Правда і кривда» Михайла Стельмаха (радянська влада заборонила їх показ). 28 листопада 1970 року Аллу Горську за так і донині не з'ясованих достеменно причин було вбито у помешканні її свекра у місті Васильків Київської області. Похорон Горської 7 грудня на Миському (Берковецькому) кладовищі столиці перетворився на мітинг протесту проти існуючого режиму. ■

Людмила ОЛТАРЖЕВСЬКА

Музика, кіно, театр, візуальне мистецтво — в афіші одного фестивалю? А чому б і ні, якщо за справу береться команда форуму Porto Franko. Вона минулого року переконливо за-свідчила: провінція здатна організувати настільки потужні мистецькі фестивалі, що наймоднішим столичним продюсерам залишається хіба що заздрісно зітхати.

Porto Franko-2017, який проходить з 14 по 18 червня, стартує музично-театралізованим шоу «Відкритий портТОВЕ», що відбудеться на даху місцевого театру за участю Юрія Андруховича, Тараса Прохаська, Ірми Вітовської, форма-

ФЕСТИВАЛЬНИЙ СИНДРОМ

Гармонія жанрів і форм

Івано-Франківськ запрошує на Porto Franko

ції Nova Opera (режисура — директора Porto Franko, художнього керівника Івано-Франківського обласного театру Ростислава Держипільського, музика — Романа Григоріва та Іллі Разумейка). Серед інших театральних цікавинок — нео-опера-жах Hamlet, вистава «Майстер Голоду» театру Еймунтаса Някрошюса «Мено Фортас» (Литва), «Піфійська Орагорія» експериментального театру «Гардженіце» Владзіме-

жа Станевського (Польща). На кіносекції Porto Franko покажуть музично-кінодокументалістику — програму з восьми стрічок укомплектовувала креативна директорка фестивалю «86» Надія Парфан.

Меломанів розважатимуть «Бумбокс», The Erised, Familia Perkalaba, Tik Tu, Serasa, «Брати Гадюкіни», Kozak System. Музичний комплімент веде до Франківська Koktebel Jazz Festival. Уперше до Украї-

ни приїде відомий румунський хіп-хоп гурт Subcarpati. Спеціальний гість фестивалю — представник древньої сенегальської музичної династії Кеба Ціссохо.

Візуальна програма в галереї Порт'Алл запрошує познайомитися з роботами понад 50 художників з України, Голландії, Японії... Однією з найочікуваніших фестивалейських подій обіцяє стати українська прем'єра відеоарту Сергія Браткова «Сто». ■

НА ГОЛОДНОМУ ПАЙКУ

Мельпомена на голодному пайку

У Дніпрі театри протестують проти свого злиденного життя

Сергій ДОВГАЛЬ

Минулого тижня під стінами дніпропетровських обласних держадміністрації та ради вже не вперше відбулося дійство, яке цілком можна назвати театралізованим. Адже його учасники спершу поклали квіти до розташованої поруч із владними будівлями Алеї Героїв та виконали «Молитву за Україну». При цьому пояснили, що віддають шану тим, хто віддав свої життя за те, щоб люди у нашій державі жили гідно. А потім кілька сотень учасників дійства вирушили безпосередньо під стіни ОДА та облради, де наявні у їхніх лавах музиканти виконали композицію з фільму «У пошуках капітана Гранта» та провели мітинг, який завершився таким же майстерним виконанням Гімну України.

Таким чином у Дніпрі висловлюють свій протест проти нечувано низьких заробітних плат артисти обласної філармонії та чотирьох театрів — музично-драматичного імені Т. Г. Шевченка, драми і комедії, опери і балету та молодіжного. При цьому повідомляють про катастрофічну ситуацію. В театрі опери і балету заробітні плати деяких артистів, наприклад, зрівнялися з тим, що отримують гардеробники. Багато з них уже звільнилися, балетна трупа фактично розвалюється. Артисти навіть виїзять до сусіднього Кам'янського, де у єдиному місцевому театрі платять немовби більше.

Напередодні акції протесту з головами профспілкових комітетів вищезначених закладів культури та головою Дніпровської організації профспілки працівників культури Анатолієм Яло-

вим зустрівся голова Дніпропетровської обласної ради Гліб Пригунов. Головною темою цієї розмови стала економічна. Адже Гліб Пригунов озвучив висновки спеціально створеної комісії, яка перевіряла заповнюваність дніпровських театрів. Виявилось, що в театрах драми і комедії та молодіжному вона складає 45 відсотків, оперному — 39, театрі імені Т. Г. Шевченка — 29. При цьому той же оперний, якому обласною владою виділено річний бюджет у сумі 46 мільйонів гривень, від продажу квитків та здавання в оренду приміщень отримує виручку близько 8 млн. грн.

В облраді бачать вихід у тому, щоб артистам платити заробітну плату диференційовано, тобто залежно від того, скільки разів на місяць вони виходять на сцену. Самі ж творчі особистості з такою постановкою питання категорично незгодні. Бо, на їхнє переконання, кількість виходів на сцену залежить не від них, а від режисерів, які у своїх постановках бачать не однаково всіх акторів. І це зовсім не означає, що ті, хто має менше виходів на сцену, чимось поступаються у своєму професіоналізмі.

Отож дніпровські артисти тепер сподіваються на чергову сесію обласної ради, заплановану на червень, де має бути розглянуто питання підвищення їм зарплат. ■

КНИЖКОВА ШАФА

Коли є дзеркало свічадом...

Поезія з великої літери
Світлани Антонішин

Микола ЦИВІРКО

Під дивною, навіть химерною, схожою чи то на паліндром, чи то на криптограму назвою нової книжки Світлани Антонішин — «Свіча-До-Ля» (Київ, «Український пріоритет», 2017 р.) — лише одне слово: «Поезія». Мабуть, не буду особливо оригінальним, зазначивши, що цей підзаголовок на всі сто відповідає дійсності. Саме Поезія і саме з великої літери!

Тому, хто сам пробує примоститися на травичці великого літературного луку і, задерши голову, шукати очима чи коня, чи зірку в нічному небі, непростого оцінювати сусідів по такому пасовиську. Особливо якщо цей сусід — не безпорадне немовля, що ледь навчилася тримати голівку — «коника пасти», а Майстер. І той факт, що цього Майстра, чи, точніше, Майстриню ти знаєш досить давно і знаєш особисто, аж ніяк не полегшує справу.

Але й мовчати, як радить Федір Тютчев, чи то пак, мовчки насолоджуватись глибокими філософськими думками, феєричними, іноді карколомними образами і метафорами, вишуканістю рим і Слова загальною... Чи не було б це розкішно, якої дозволити собі не можна?

Перший розділ нової збірки поетеси, яка мешкає у містечку Броди на Львівщині, — «Віддзеркалене задзеркалля» — вірші останніх років, вельми непростих для нашого народу, нашої держави.

Здавалося б, люстерко... І, мабуть, Світлана Антонішин не перша, хто звертається до цього образу як до феномену, який правдиво і безжально відображає світ в усьому його розмаїтті, в усіх його проявах та іпостасях. І це не просто дзеркало або його уламок, поцілений трояками — слугами Снігової Королеви — у щесь серце та око, і, тим більше, не предмет замилування новоспеченого Нарциса, і не натертий до блиску паркет виденського балу під час чуми, і не криве начиння Кімнати сміху... Буквально терзаючи поняття «дзеркало», авторка робить це не менш віртуозно, ніж героїня радянського фільму «Дівчата», коли перелічує всі страви, пов'язані з картоплею. З тією лише різницею, що це не віртуозність заради віртуозності, а спроба і, треба сказати, вдала, розширити свій образ від маленького люстерка з казки до чогось глобального і невідворотного...

Але, звісно, поетеса не зациклюється на якомусь одному символі, хоч він, мов водяний знак, проходить не тільки в названому розділі, а й у наступних, які охоплюють поезію минулих років, зокрема й ті вірші, які ввійшли до попередньої збірки «Бар'єр» (Львів, Сполом, 2014 р.), добре знаної автором цих рядків. Чого варте осине гніздо з «Незримих діалогів» (VIII)! І цей «теплий жовтень», і «дві школярочки», і «дід Мефістофель» з лукавою посмішкою... Не знаю, чи в мене одного виникла ця асоціація... Та знаючи Світлану Антонішин ще з років виборювання нашої Незалежності, її чітку позицію Громадянина своєї держави, впевнений, що не помиляюся у своїх відчуттях: поетеса не могла обійти стороною найбільш проблемні нашого сьогодення, зокрема й АТО.

Навіть не робитиму спроби глибокого літературознавчого аналізу. Бо, на відміну від пані Світлани — визнаного в Україні не тільки Поета, а й Критика, таким себе не вважаю. Це той випадок, коли згадувана тютчевська формула — «думка висловлена є неправдою» — себе виправдовує. Як виправдовує підзаголовок «Поезія». Отакій лаконічний і неодмінно — з великої літери. ■

Іван МАЛЮТА,
член Національної спілки письменників
України, заслужений журналіст

Трапив на можливість спростувати хибне уявлення, що підприємцям у протистоянні з конкурентами не до читання творів письменників.

Але хіба це так важливо? Спонукало до цього писання інше. Од бізнесового подружжя я перейняв такі зворушливі поетичні рядки, що їх хочеться передати небайдужим до художнього слова.

Того разу повернення до Києва було для мене без проблем із пересадками. Із села на Вінниччині запросив до свого авто колишній сусід — іще в шкільні роки — Василь Левицький. Із зустрічі на поминальних Проводах я вже знав, що він — директор приватного підприємства «Левона», на якому неподалік Чернігова виробляють із картоплі крохмаль.

У салоні було ще двоє пасажирів — пані Ніна, хімік за фахом, дружина його, і сестра Василя Гавриловича Марія, зі статусом комерційного директора. А жіноцтво зазвичай робить чоловічі розмови значно цікавішими.

Я був налаштований з'ясувати особливості промислової переробки картоплі. Але зацікавило насамперед, як же зумів земляк — син простих працівників селян, кмітливий інженер із системою контролю автоматки, збудувати крохмальню без стартового капіталу. На відміну од крутих бізнесменів, що примножують статки, займаючись «прихвизацією» і рейдерством.

Починали ми удвох із колегою в середині 90-х років, — неквапливо пірнув він у спогади, виїхавши з ґрунтівки на розбиту асфальтівку, що нагадувала рокадну дорогу з вирвами од снарядів. — Але невдовзі цей приятель збайдужів, вирішив скористатися зв'язками із владними структурами і стати впливовим чиновником. І це йому вдалося...

Хоча аж ніяк не був обтяжений інтелектом, — не втрималась од репліки пані Ніна.

— Зате він уміло імітував його, закупляючи книги з золоченими палітурками, — завважив Василь Гаврилович. — Якось запитав у нього, навіщо комплектує таку бібліотеку. Не за певним спрямуванням, а лише за дорогими палітурками. З давніх, раритетних видань. «Для престижу. Нехай підлеглі вважають, що я — мудрий керівник. Хоча у тих книжках не читав навіть кілька сторінок», — зізнався він.

— Так і сказав?

— Не посоромився. Бо вже мав пиху, іще наближаючись до владних щаблів, дарма що районного значення. І коли

■ ВЛАСНИЙ ДОСВІД

Крохмальня і гіркий полин

Як поетичної вдачі люди виробляють із покращеними властивостями харчову речовину з картоплі, горохове пюре і планують постачати горохові ковбаски

довів мене до нервового стресу через запущені справи на будівництві заводу, довелося розірвати угоду з ним і самому брати кредит. Під чималі відсотки. Ледве виплутався з тої кабали.

Я вирішив перемкнутися обтяжливій спогаді земляка на іншу тему, тим паче, що був привід.

— Ну а що читають у «Левоні», окрім замовлень на крохмаль та розцінок на ринках збуту?

— По-перше, виробляємо не лише модифікований, тобто видозмінений крохмаль, з покращеними властивостями, а й похідні від нього, які використовують кондитери як начинку для цукерок, — уточнив пан директор. — По-друге, користується попитом і сухе горохове пюре. Передбачаємо виготовляти і горохові ковбаски, що дуже знадобилися б на передовій у зоні АТО. А оновленням домашньої бібліотеки займається дружина. За спільними уподобаннями. Нещодавно прочитали роман Надії Гуменюк «Вересеві меди». Пізнали чимало історичних фактів на прикладі Волині. Приємне враження й од книги «Фортеця для серця» чернігівської письменниці Олени Печорної. Сюжет із сьогодення, досить правдоподібний.

— А тепер читаємо твори нобелівської лауреатки Світлани Алексієвич. У перекладах Оксани Забужко, — знову озвалася пані Ніна. — Вражають романи «Цинкові хлопчики» і «Чорнобильська молитва». Обидва написані у формі монологів, документальних свідчень.

— До речі, Алексієвич народилася в Івано-Франківську, а мати її — наша землячка, з Немирова на Вінниччині. Написала, що пам'ятає бабусині черешні в цьому містечку, — пригадав пан водій.

Наразі пані Ніна запитала, чи я мав нагоду читати вірші Людмили Овдієнко.

— Може, Марії Овдієнко? Поетеси й громадської діячки з Броварів біля Києва. З нею добре знайомий ще з кінця 60-х років.

— Ні-ні. Це Людмила. З Полтавщини. На жаль, недавно померла. Повідомила про це наша знайома з Прилук — поетеса Ніна Ткаченко.

На мій подив, співрозмовниця читає з пам'яті вірш, що його перейняла, очевидно, від тієї ж приятельки.

Людмила Овдієнко — автор кількох книг, зокрема п'яти поетичних збірок, лауреат літературної премії імені Олександра Олеся.

*Я — не троянда, я — гіркий полин.
Ніхто мене ні разу не полив.
Я не окраса велелюдних площ,
Мене жаліє тільки теплий дощ.*

*Я — не троянда, я — гіркий полин,
Куди сухе насіннячко не кинь,
У чисте поле чи в траву густу —
Усюди відчайдушно проросту.*

*Не завжди клином вибивають клин:
Хто зважиться пригубити полин,
Уже ніколи ні за який дар
Не питиме трояндовий нектар.*

Вражений талановитим метафоричним протистоянням, я згідливо похитав головою й розвів був долоні, як ото для оплесків.

— Сказати: «Чудово!» — це, звичайно, дуже мало. Тут ніби щось закодовано. Як у примовлянні.

— А ще я перейняла для своєї пам'яті пророческе писання про оселю, коли не стане в ній господині.

*Побілила хату, а в ній не світлішає.
Звідки не погляну — похмуро й сумно.
Вже ж і рушників понавішувала,
Клепання за сволок засунула.*

*А журба все чалиться, чалиться,
Обжива кутки, сміливішає.
Хата, як людина, печалиться
за тими, хто жив тут раніше.*

Я мимоволі повторив останні два рядки, наче увійшов до своєї залишеної хатини.

— Мабуть, авторка передчувала, чому «журба все чалиться, чалиться, обжива кутки, сміливішає», — якось запитально прокоментувала вірш пані Ніна.

— Обдарованим поетам дано таке провидіння, — погодився я. — От і поспішала прощатися. З усім, що було дорогим для її душі.

А по приїзді до Києва я дещо з'ясував із біографії Людмили Овдієнко /1948 — 2015/. Народилася вона в с. Нова Гребля на Сумщині. Студювала у Полтавському педінституті. Працювала в редакції райгазети в Кобеляках, яку очолила 1991 р. Автор кількох книг, зокрема п'яти поетичних збірок. Лауреат літературної премії ім. О. Олеся. Почесний громадянин Кобеляк.

«Життя вже майже зрозуміле» — так називається остання прижиттєва книга поезій і прози (2013) Людмили Овдієнко. У передмові відомий поет, Шевченківський лауреат Дмитро Кремінський заповнив: «Вона зостанеться. Вона, боговірна мавка з козацьких заповідних дібров, із нашої пам'яті й любові».

Напевно, наприкінці буття Людмила Овдієнко збагнула і своє вирішальне призначення у творенні художнього слова. Й такі встигла його виконати. Навіть двома сумовито-щемливими віршами, що їх почув я в дорозі.

Такі поетичні рядки — майже на грані містики — одразу лягають на душу. І стають підсвідомим покликком. Як примовляння на цілюще полинове дання.

А ще я зрозумів, що господарники часто мають справжню поетичну душу. ■

■ КОНКУРС

«Джерело» над Дунаєм

Аби українську мову не забували діти й онуки

Людмила ЧЕЧЕЛЬ

У Будапешті, в приміщенні Державного самоврядування українців Угорщини, відбулася зустріч із відомим українським поетом, перекладачем, драматургом, Героєм України — Іваном Драчем. Присутні з задоволенням слухали виступ, вірші у виконанні автора.

— Я давно мріяв знайти українців Угорщини та й угорців, закоханих в українське слово, з Іваном Драчем, —

сказав Юрій Кравченко, президент Державного самоврядування українців Угорщини. — І ця мрія здійснилася. Ми маємо можливість і насолоду слухати великого Поета.

У Центрі української культури Державного самоврядування українців Угорщини відбувся Всеугорський конкурс художнього читання української поезії «Джерело». Іван Драч був головою журі. «Давно я не бачив і не чув нічого подібного, — поділився він у

розмові. — Добру справу роблять українці, які дбають, аби мову не забували їхні діти й онуки. Особливо щемливо слухати, коли вірші українською читають угорці».

Участь у конкурсі взяли сорок українців з усіх куточків Угорщини. Вік конкурсантів — від трьох років і до найстарших. Членами журі були Олександра Карманюш, художній керівник Українського національного театру в Угорщині, і Юдіт Софілканіч, керівник

Іван Драч у Будапешті.
Фото автора.

Самоврядування українців Ніредьгази, викладач української мови. Вона каже: «Душа моя радіє й розцвітає, коли читають твори Олени Теліги, Івана Франка, Тараса Шев-

ченка мої учні. Я завжди вдячна їхнім батькам, що підтримують, допомагають діткам не забувати рідну мову, рідну культуру, звичаї, традиції».

Іван Драч вручив гра-

моти переможцям і всім учасникам конкурсу. А ще взяв участь у «Бувларі націй» — святі, яке проходить у рамках святкування Дня дитини в міському парку Будапешта. ■

Андрій Шевченко
головний тренер національної збірної України з футболу

«Добре, що цей дзвіночок пролунав у товариському матчі».

Григорій ХАТА

Давно відмічено, що товариські матчі з грандами українські футболісти грають значно краще, ніж із посередніми командами. Не завжди, щоправда, в спарингах із фаворитами їм вдається здобути позитивний результат, проте в плані видовища невдалі поєдинки з іменитими збірними викликають у вболівальників значно менше запитань, ніж протистояння з командами, головним лейтмотивом яких є збереження своїх володінь у неприступності. Такі матчі інколи перетворюються для «синьо-жовтих» на справжні муки, від яких якщо не відвертає, то точно хилить до сну.

Можливо, суто теоретично, як каже Євген Селезньов, українські футболісти й сильніші за Мальту, але результат, отриманий у контрольному матчі в Граці, вийшов абсолютно протилежним. Уперше за 40 років відвертий аутсайдер європейського футболу перегравав значно сильнішого за себе опонента — представника з умовної «топ-50» континентального рейтингу. Що вдієш, але саме нашій збірній довелося стати тим колективом, який підніс мальтійцям настільки довгожданий подарунок.

Звісно, без поразок не буває перемог. І не виключено, що «синьо-жовті», отримавши від тренерського штабу Андрія Шевченка нагай за провальний матч проти Мальти, у важливому матчі відбору ЧС-2018 із фіналістами 11 червня продемонструють зовсім інший рівень гри. От тільки чергову порцію негативу, яку піднесли своїм вболівальникам вітчизняні збірники, не одразу вдасться забути.

У словах Євгена Селезньова про вищий ігровий рівень «си-

■ ФУТБОЛ

Про вболівальників забули?

Тестуючи свої сили перед матчем відбору на ЧС-2018, збірна України сенсаційно прогнала команду з другої сотні рейтингу ФІФА

Мальтійці — аутсайдерів європейського футболу — нокаутували українську збірну.
Фото прес-служби ФФУ.

ньо-жовтих» над мальтійськими футболістами відчувається певна зверхність. І стосуються вони не тільки самих опонентів, які представляють карликову державу з Середземномор'я. Демонструючи подібне ставлення до більш ніж скромного, за європейськими футбольними мірками, суперника, бодай уже на підсвідомому рівні наші збірники не були готові показати вболівальникам максимальний рівень своєї гри.

Не сприяли пошуку підопіч-

ними Андрія Шевченка внутрішніх резервів і порожні трибуни стадіону в Граці. Але ж грали команди в абсолютно рівних умовах, відтак причини сенсаційної поразки 37-ї збірної світу колективу, що в рейтингу ФІФА посідає 182-те місце, варто шукати всередині української збірної. «Якщо хтось іще не прокинувся, то вже час це зробити. — Андрій Шевченко обмежився доволі виваженим коментарем провального поєдинку. — Буде для нас урок».

Ставши біля керма збірної України, Андрій Миколайович чомусь намагався уникати проведення товариських поєдинків. Утім, як показує досвід, «обтяжливі» «товарняки» надають доволі багато інформації для роздумів.

Вочевидь, завершивши клубний сезон, усі футболісти пересіли на валізи в очікуванні відпустки, рахуючи дні до кваліфікаційного поєдинку проти команди Фінляндії, після якого в них і мають офіційно стартувати літ-

■ ТАБЛО

Товариський матч. Україна — Мальта — 0:1 (Мускат, 14; У: П'ятов, Морозюк (Соболь, 46), Кучер (Ордець, 46), Ракицький (Кривцов, 46), Матвієнко (Бутко, 46), Сидорчук (Малишев, 46), Степаненко (Шахов, 46), Ярмоленко (Коноплянка, 46), Коваленко (Шепелев, 46), Малиновський (Циганков, 46), Селезньов (Бесєдін, 46)

ні канікули. Схоже, контрольна гра з Мальтою не надто сколихнула стомлену свідомість наших збірників, адже, здається, більшість з них переконана, що місце в збірній від них нікуди не дітнеться й потяг без них нікуди не піде. З мальтійцями ж грали начебто для Шевченка, котрому хотілося подивитися на кадровий потенціал. Ну а мільйони телеглядачів, яких маркетингологі всіма можливими способами просять підтримати збірну?! Про них, певно, наші футболісти забули.

Варто нагадати, що після провального Євро-2016, де «синьо-жовті» програли всі матчі, не забивши жодного м'яча, винним, по суті, назвали головного тренера. Що ж, Михайла Фоменка біля керма «синьо-жовтих» уже немає, проте й у плані відповідальності збірної за результат особливого прориву також не відбулося. Як не крути, а програти 182-й збірній світу, нехай і в товариській грі, — це вже якось занадто. ■

■ ВОЛЕЙБОЛ

Треті зайві

Вітчизняним волейболісткам не вистачило класу, аби кваліфікуватися на «мундіаль»

Григорій ХАТА

На відміну від вітчизняних чоловіків-волейболістів, які під час групового етапу кваліфікації на ЧС уже в перших двох ігрових турах розпрощалися з надією пробитися на «мундіаль», зазнавши поразок від прямих конкурентів, наша жіноча збірна практично до останнього моменту перебувала у вири боротьби за перепустку на світову першість, яка проходила в Баку. Щоправда, підсумковий результат кваліфікації від цього особливо не змінився. Як і чоловіча збірна, українські волейболістки також опинилися за бортом фінальної стадії майбутнього «мундіалю», хіба що посіли наші дівчата у своєму відбірковому секстеті місце трохи вище, ніж підопічні Угіса Крестіншса.

Імена своїх головних опонентів «синьо-жовті» добре знали. За перші два місця в секстеті, одне з яких гарантувало пряму путівку на чемпіо-

нат світу до Японії, інше — давало можливість позмагатися в «плей-оф» відбору, підопічні Гарія Єгізарова мали сперечатися з господарками турніру та командою Голландії. При цьому фаворитами наші дівчата не були.

У цьому контексті календарний розклад баталій виглядав для українок вельми непогано. У другому турі — побачення з Азербайджаном, у четвертому, передостанньому, — дуель із голландками. Можливість для певної «розминки» перед побаченням з одним рейтинг-фаворитом та нагода переверсти подих перед зустріччю з іншим — загалом, прийнятний календар. Утім особливих дивідендів українські волейболістки з такого турнірного розпорядку не витиснули, хоча й без боротьби не здалися.

Головним усе ж орієнтиром, який мав привести «синьо-жовтих» на японський «мундіаль», був ігровий рівень команди. А він, як виявилось, ще не над-

■ ТАБЛО

Чемпіонат світу. Жінки. Кваліфікація. Ізраїль — Україна — 0:3 (22:25, 20:25, 11:25), **Україна — Азербайджан — 0:3** (17:25, 17:25, 21:25), **Україна — Норвегія — 3:1** (25:21, 22:25, 25:14, 25:17), **Голландія — Україна — 3:1** (30:28, 18:25, 25:13, 27:25), **Україна — Данія — 3:0** (25:14, 25:18, 25:16).

Підсумкове становище: Азербайджан — 15, Голландія — 12, Україна — 9, Ізраїль — 6, Норвегія — 3, Данія — 0.

то дотягує до рівня ключових претендентів на поїздку на ЧС. Поєдинок команди Азербайджану підопічні Єгізарова програли «всуху».

Після чого гра проти Голландії перетворилася на останню надію зацепитися за японський «мундіаль». До честі українських волейболісток, у цьому матчі вони витиснули з себе весь максимум. І нехай у матчі вони виграли лише один сет, у ще двох вони довели справу до «більше-менше». У якійсь мірі вирішальною в україно-голландському протистоянні, де вирішувалася доля володаря другого місця в групі, стала перша партія, котра завершилася з рахунком 30:28 на користь «помаранчевих».

До заключного туру збірні Азербайджану та Голландії підійшли з рівною кількіс-

Українські волейболістки не змогли пробитися на чемпіонат світу-2018 в Японії.
Фото з сайту www.fvu.in.ua.

то очок, тож очне протистояння мало дати відповідь на питання щодо власника прямої путівки на ЧС-2018. Переконливішими в цьому протиборстві виявилися господарки відбору, в трьох партіях взявши гору над конкурентом. Щодо решти матчів українських волейболісток у Баку, то і команду Ізраїлю, й Норвегії, й Данії, підопічні Єгізарова перемогли, посівши, в підсумку, третє місце в пульці.

Відзначимо, що в складі збірної Азербайджану виступа-

ли одразу троє наших колишніх співвітчизниць. Усі вони — вихованки вітчизняного волейболу, проте після одруження захищають тепер Наталія Мамедова (до заміжжя — Сказка), Єлизавета Самадова (Рубан) та Поліна Рагімова (Петрашко) кольори іншої держави... ■

■ ОГОЛОШЕННЯ

Втрачений студентський квиток Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця на ім'я **Галстян Ануш Камівни** вважати недійсним.

Читайте в наступному номері:

Леся Воронина: Книжки Євгена Гуцала не вміщалися в залізобетонні рамки соцреалізму
Дружина автора «Ментальності орди» розповідає про щомісячні доноси кадебістів, у яких характеризували його як буржуазного націоналіста і людину з антирадянськими поглядами

161 УКРАЇНА МОЛОДА
ЧЕТВЕР, 8 ЧЕРВНЯ 2017

КАЛЕЙДОСКОП

■ БЕБІ-БУМ

Подвійне щастя

Джордж Клуні уперше став батьком, і одразу — королівської двійні

Аліса КВАЧ

Здається, ще зовсім недавно 56-річний актор Джордж Клуні був одним із найбажаніших наречених і водночас — одним із найзатятіших холостяків Голлівуду. Після розлучення у 1993 році з першою дружиною Талією Балсам він знявся одружуватися і до недавня міцно тримав своє слово. Хоча романтичних пригод харизматичному акторові не бракувало: його пасіями були знамениті красуні Рене Зеллвегер, Келлі Престон, Джулія Робертс, модель Сінді Кроуфорд. Але брати на себе серйозні обов'язки Джордж Клуні не поспішав.

Усе повернулося у 2013 році, коли голлівудський лавелас познайомився з адвокатом і громадською діячкою Амаль Аламуддін, яка прославилася гучними процесами, захищаючи в суді інтереси экс-Прем'єра України Юлії Тимошенко, засновника Wikileaks Джуліана Ассанжа та азербайджанської журналістки Хадіжи Ісмаїлової. На перші залицяння Джорджа Клуні вона навіть не звернула уваги, чим, схоже, ще більше запалила актора. Тож для багатьох стало сенсацією оголо-

шення про заручини і майбутнє весілля, яке пара відгуляла у вересні 2014 року в романтичній Венеції. І не меншою сенсацією стала нещодавня новина про те, що Амаль і Джордж готуються вперше стати батьками.

І ось напружене очікування завершилося 6 червня народженням «королівської двійні». «Сьогодні вранці Амаль і Джордж привітали появу Еллі й Александра в їхньому житті. Елла, Александр і Амаль здорові, щасливі та прекрасно себе почувують», — повідомив представник Джорджа Клуні, додавши, що сам новоспечений 56-річний батько дещо переживав, а тому кілька днів приходило до тями і просить не турбувати.

Що ж, ще до народження малюків, коли Джордж дізнався, що буде двійня, він в одному з

Амаль і Джордж.

інтерв'ю зазначив, що їхню родину чекає «велика пригода». Хочеться сподіватися, що ця пригода буде щасливою для всіх її учасників. ■

Кармен спекулювала 28 років. Коли ж нарешті зізналася в обмані, з'ясувалося, що рідні давно про це здогадувалися, адже жінка щоранку сама накладала собі макіяж, і досить вдало. Та й на телеекран час від часу кидала оком, коли там ішов улюблений серіал.

Але тепер «зіцілену» жінку чекають судові справи. Бо, крім задурювання голови рідним і знайомим, Кармен весь цей час отримувала допомогу з інвалідності від соціальних служб. А тепер держава вимагає повернути ці гроші. ■

Своєю фальшивою сліпоту вона була дуже компанійською людиною, і моя сліпота прекрасно допомагала уникати цих соціальних обов'язків», — виправдовувалася пізніше жінка.

■ ОТАКО!

Очі мої б вас не бачили!

Іспанка 28 років прикидалася сліпою

Ната НЕТУДИХАТА

До чого лише не думуються люди, щоб уникнути зайвого спілкування з родичами! 57-річна жителька Мадрида Кармен Хіменес настільки втомилася від спілку-

вання, що вирішила прикинутися сліпою. І одного дня вона заявила, що через серйозне пошкодження очей втратила зір. «Я просто втомилася від випадкових зустрічей зі знайомими і родичами, привітань та розмов, що затягують-

ся до безкінечності. Я ніколи не була дуже компанійською людиною, і моя сліпота прекрасно допомагала уникати цих соціальних обов'язків», — виправдовувалася пізніше жінка.

■ ПОГОДА

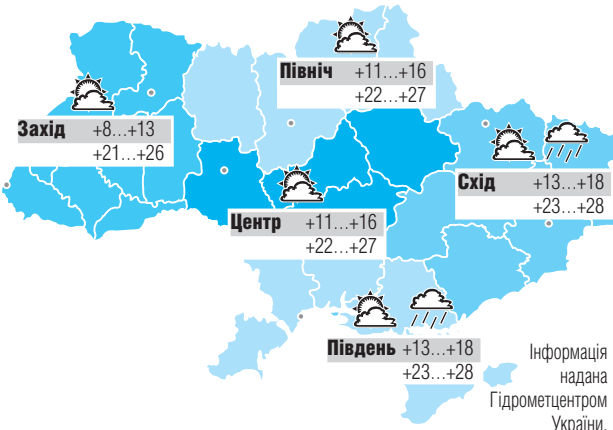
9 червня за прогнозами синоптиків

Київ: мінлива хмарність, без опадів. Вітер північний, 5-10 м/с. Температура вночі +12...+14, удень +23...+25.

Миргород: без опадів. Уночі +13...+15, удень +22...+24.
Вінниця: без опадів. Уночі +11...+13, удень +23...+25.
Одеса: без опадів. Уночі +14...+16, удень +22...+24.

7 червня температура води в Чорному та Азовському морях становила 19-24 градуси, у Дніпрі біля Києва — 19.

Курорти Карпат: мінлива хмарність, без опадів. **Трускавець:** уночі +9...+11, удень +22...+24. **Моршин:** уночі +8...+10, удень +21...+23.

Передплатні індекси: 60970, 1555
Наша адреса: 03047, Київ, пр. Перемоги, 50
Телефон для довідок: т./ф.: (044) 454-84-92
Рекламне бюро: т./ф.: (044) 454-86-86, reklama@umoloda.kiev.ua
Відділ реалізації: т./ф.: (044) 454-84-41, sale@umoloda.kiev.ua
«УМ» в інтернеті: http://www.umoloda.kiev.ua

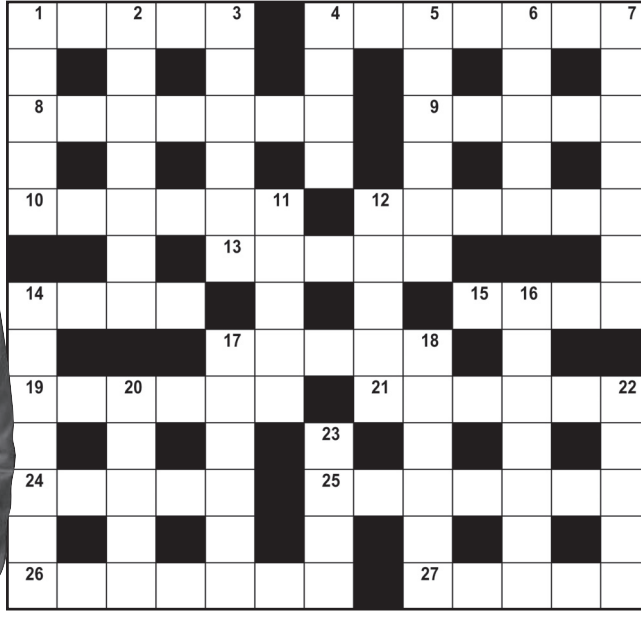
Відділи:
новин — 454-85-76, noviny@umoloda.kiev.ua;
права — leonov@umoloda.kiev.ua, 454-88-36;
міжнародної політики — svit@umoloda.kiev.ua, 454-88-25;
економіки — eko1@umoloda.kiev.ua, 454-86-39;
медицини — povnyu4@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;
культури — culture@umoloda.kiev.ua, 454-87-96;
соціальних проблем — socium@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;
спорту — sport@umoloda.kiev.ua, 454-87-93

Україна молода

Редактор Михайло Дорошенко
Засновник і видавець — ПП «Україна молода»
Свідоцтво про реєстрацію: КВ №3386 від 29.08.98
© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.
Комерційні публікації виходять під рубриками:
«Український виробник», «Позиція», «Банківська справа», «Фінансова експертиза», «Здоровенькі були!», «Ця — працює!», «Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми», «Проекти», «Альма-матер», «Наша марка», «Продукт», «Протистояння», «Вітаємо», «Любов і шана».
Матеріали із позначкою © друкуються на правах реклами

Газета друкується у видавництвах: «Преса України» — у Києві Зам. 3009070 «Видавничий дім «Високий Замок» — у Львові Зам. блок № 423
Верстка та виготовлення фотоформ — комп'ютерний центр редакції «УМ», тел.: 454-87-71 Газета виходить у вівторок, середу, четвер, п'ятницю — суботу (спільний номер) Тираж 86734

■ КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №70

По горизонталі:

1. Спортивна гра, яка полягає в майстерності закидання м'яча в лунку спеціальною ключкою.
4. Європейський національний рух за створення власної держави.
8. Господарське приміщення для утримання домашніх тварин або зберігання сільськогосподарського реманенту.
9. Споруда на березі моря для будівництва і ремонту суден.
10. Урочистий супровід офіційної особи чи наречених.
12. Третина місяця.
13. Річка на Тернопіллі.
14. «Зелене...», «Хороші гості у мене» (народна пісня).
15. Старообрядницький монастир.
17. «Ой ти, дівчино, з горіха зерня. Чом твої очі — колоче...» (Іван Франко).
19. Земельний наділ, який за Столипінською реформою виділявся селянинові, якщо той виходив із общини.
21. Приєднання Австрійської республіки до нацистської Німеччини у 1938 році.
24. Португальський футбольний клуб.
25. Прізвисько Мотрі, коханої гетьмана Івана Мазепи.
26. «Всі з гори летять щодуху, щоб спіймати білу муху. А... їм усім змайстрував старий Максим» (Максим Рильський).
27. Лікарська рослина.

По вертикалі:

1. Український народний бойовий танок.
2. Шлюбний звичай, за яким удова могла одружитися лише з братом чоловіка.
3. Оздоровча фізкультура, спрямована на покращення загального стану організму.

По вертикалі:

4. Морська риба, здатна виробляти електрику.
5. «... ососка — чорні брови в козака!» (народна пісня).
6. Іспанський острів, що входить до десятки найкращих пляжних курортів Іспанії.
7. Людина, яка переносить домашніх тварин або зберігання сільськогосподарського реманенту.
11. Предмет чи знак, який тягнуть, коли у вирішенні питання покладаються на долю.
12. Річка, оспівана Олександром Довженком.
14. Вид образотворчого мистецтва.
16. Переворот через голову з опорою на руки в акробатиці, «колесо».
17. Французьке місто, побратим Києва.
18. Воїн відбірного османського війська, набранний переважно з потурчених слов'ян.
20. Верхній шар ґрунту з травою і її корінням.
22. Пташка.
23. Частина складних слів, що означає воду.

Кросворд №69 від 7 червня

■ ПРИКОЛИ

— Лікаря, я зламав ногу в двох місяцях.
— Ви запам'ятали ці місяці?
— Так.
— Більше туди не ходіть.

Боець пожежної охорони, ризикуючи життям, виніс із палаючого банку мішок із мільйоном доларів. Де зараз герой — невідомо.

Уночі дайшик зупиняє «Запорожець», у якому їхало 17 п'яних чоловіків. Він так отетерів, що не став штрафувати, а попросив, щоб ті в такому ж складі прийшли тверезими. Вранці починають сідати в авті-

ку — 16 влізли, а 17-й ніяк. Водій і запитав:
— Може, тебе з нами не було? Сімнадцятий (обурено):
— А хто вам учора на баяні грав?

На посту ДАІ:
— Чому не горять задні ліхтарі?
Водій вискакує з машини й починає схвилювано бігати та кричати.
— Не хвилюйтеся, порушення незначне.
— Як незначне? А де причіпний фургон, де теща, дружина і діти?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0